

VAKOK VILÁGA

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTÓK
ORSZAGOS SZÖVETSÉGENEK
FOLYÓIRATA

ELŐFIZETHETŐ A
MEGYEI SZERVEKNÉL
ÉS

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTÓK
ORSZAGOS SZÖVETSÉGENEK
KIADÓHIVATALANÁL:
BUDAPEST XIV., MAJUS 1. ÚT 47.
TELEFON: 210-440

XLV. évfolyam
1984 * 1 szám

L. Braille

SZEP A FÉNYKÉP F O R T E P A P Í R O N
SCHÖN SIND DIE BILDER AUF F O R T E P H O T O P A P I E R
YOUR PICTURES ARE NICE ON F O R T E P H O T O P A P E R S

PHOTO FILMS PHOTO AND PAPERS

FÉNYKÉPEZÉSHEZ HASZNÁLJA A FEKETE-FEHÉR ÉS SZÍNES
F O R T E - A N Y A G O K A T !
BENÜTZEN SIE ZUM PHOTOGRAPHIEREN DIE SCHWARZ-WEISSEN
UND FARBIGEN F O R T E M A T E R I A L I E N !
USE IT TO THE BLACK-AND-WHITE AND COLOR
P H O T O - M A T E R I A L S M A D E B Y F O R T E !

FORTE FOTOKÉMIAI IPAR

2601 VÁC, VÁM UTCA 3. PF. 100. TELEX: 22-5022
HUNGARY

*Szövetségünk Központi Elnöksége, lapunk
szerkesztősége és valamennyi munkatársa
minden kedves olvasónak
sikerekben gazdag boldog új esztendőt
és nagyon jó egészséget kíván*

KEDVES OLVASÓINK

A szokásos módon rövid tájékoztatót adunk 19 megyei szervezetünk idei taggyűléseiről. Összegezve is megállapítható, hogy minden taggyűlés rendben és fegyelmezetten zajlott le.

A megyei szervezetek beszámolóit a titkárok a központ által megadott instrukciók alapján állították össze.

A tagság nagy érdeklődéssel vett részt a találkozókön, örömmel fogadta a beszámolókat és a műsor-

kat; a legtöbb helyen közérdekű felszólalásokkal, javaslatokkal járult hozzá a taggyűlés sikeréhez. Az események ünnepélyesek voltak, mindannyiszor jó alkalom kínálkozott a Braille- emlékérmek, a kitüntetések átadására is.

Mindenütt azt tapasztaltuk, hogy tagjaink elégedettek az 1982 végén megválasztott megyei vezetőségek munkájával és együttműködésükkel támogatják tevékenységüket.

Tudósítás megyei szervezeteink taggyűléseiről

1983 első taggyűlésére augusztus 31-én Szegeden, **Csongrád** megyében került sor.

Dr. Jáksó László elnök megnyitotta a tanácskozást és üdvözölte a megjelent tagságot és a vendégeket.

A központot Dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István instruktor és Seres Gáborné előadó képviselte. Ott voltak a Megyei Tanács, a Városi Tanács, a Fonalfeldolgozó Vállalat, a Vöröskereszt, a Hazafias Népfront, a testvér intézmények képviselői is.

Régi hagyomány szerint most is a Vakok Állami Intézete adott helyet a taggyűlésnek, amely kellemes időben az intézet udvarán zajlott le.

Az érdemi munka megkezdése előtt rövid, de nagyon színvonalas műsor hangzott el.

Az elnöklő Dr. Jáksó László rövid kül- és belpolitikai tájékoztatót tartott, majd Suti Lajos titkár számolt be a megyei szervezet elnökségének munkájáról.

A titkár részletes, mindenre kiterjedő előadásából csak néhány gondolatot ragadhatunk ki.

Az elmúlt időszakban fejlődött a Csongrád megyei Szervezet azzal, hogy a már meglévő irodához egy új helyiséget csatolhattak, amelyet szépen berendeztek. A Somogyi

Könyvtártól 206 kazettát kaptak, amelyeket a tagoknak kölcsönöznek. Jól működnek a megyei szervezetek körzeti csoportjai is. A nyár folyamán rendeltetésének átadták Hódmezővásárhelyt az Arany házat, amely a nevét nagy költőnkől, Arany Jánosról kapta. Ebben a házban helyezték el a testvérszövetségek irodáit is. Bejelentette a titkár azt is, hogy új adminisztrátor látja el az ügyviteli munkát Ákosné Dr. Eperjesi Ágnes személyében, aki minden igyekezetével azon van, hogy tagtársaink ügyes-bajos dolgaikat maradéktalanul megoldja. Jól sikerültek a szervezet által rendezett kirándulások is. A megválasztott elnökség következetes jó munkát végzett, ennek köszönhető, hogy a választások óta eltelt időszak is sok eredményt hozott.

A beszámolót vita követte:

Tagjaink közül sokan felszólaltak és örömmel állapíthattuk meg, hogy általában közérdekű problémákkal foglalkoztak.

Voltak, akik kiegészítették a beszámolót, például Lengyel Mária tagtársnőnk a Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportjának munkáját dicsérte.

Mások köszönetet mondtak a megyei szervezet vezetőségének ügyükkel kapcsolatos tevékenységéért.

A **Békés** megyei Szervezet küldöttértekezletére 1983. szeptember 1-én kerlüt sor Békéscsabán, a MEDOSZ székházban.

Kiss István elnök megnyitotta a tanácskozást és üdvözölte a vendégeket.

Szövetségünket Dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István instruktor, Seres Gáborné előadó képviselte. Ott voltak a megyei és a városi területen működő szociálpolitikai csoportok képviselői, a Városi Pártbizottság Propaganda Osztályának vezetője, a Vöröskereszt és a Mozgáskorlátozottak helyi egyesületének képviselője.

Kiss István elnök tartott átfogó kül- és belpolitikai tájékoztatót. Ezután felkérte Vantara András titkárt, tartsa meg beszámolóját.

A titkár tájékoztatta a vendégeket a végzett munkáról. Kiemelte, hogy a megye hét körzetében a taggyűlések rendben zajlottak le. Különösen szép eredményeket értek el a családlátogatások terén. Kulturális munkájuknak már szép hagyományai vannak, szereplőgárdájuk gyakran lép fel a megyei szociális otthonokban is. Jól működik a terméstejárók szakosztálya, több bel- és egy külföldi kirándulást is szerveztek.

Részletesen foglalkozott a titkár a szövetség feladataival, ezen belül a segédeszköz-akcióval, az üdültetési gondokkal és mindazokkal a kérdésekkel, amelyek a tagság körében érdeklődésre tartanak számot.

A jelenlévők megvitatták a titkár részletes beszámolóját, többen felszólaltak. A felmerült kérdésekre a vendégek adtak választ.

Így a szociális kérdésekre Dr. Varga Erzsébet, a Megyei Tanács Szociálpolitikai Csoportjának vezetője adott választ. Felszólalt a Pártbizottság képviselője is.

Dr. Bódi István főtitkár az Alapszabály módosításáról, a szövetség új feladatairól beszélt és elismerően nyilatkozott a megyei szervezet munkájáról.

A tagság nevében a küldöttek közül is sokan felszólaltak, így például Machalek István, aki részletesen tájékoztatta a küldötteket a Felnőttkorban Megvakultak Baráti Köré-

nek munkájáról, a vakok elemi rehabilitációjának eredményeiről.

Többen foglalkoztak a közlekedés, az utazás kérdéseivel, amelyekre az instruktor adott választ, kifejtve, hogy a biztonságos közlekedés érdekében a fehér botot semmilyen más eszközzel nem szabad felcserélni; a jelvény, a fehér csíkos kesztyű, a karszalag stb., egyik sem helyettesítheti a fehér botot.

A küldöttek vita után elfogadták a titkár tájékoztatóját, úgy éreztük, hogy az igen színvonalas küldött-értekezlet jó hangulatban zajlott le.

*

A **Bács-Kiskun** megyei Szervezet taggyűlését a Szakszervezetek Megyei Tanácsának Művelődési Központjában 1983 szeptember 7-én Kecskeméten. Sánta Andrásné elnök megnyitotta az értekezletet, majd a kecskeméti Kodály Zoltán Általános Iskola kórusa Sipos Erzsébet tanárnő vezetésével adott ünnepi műsort. A tanulók szereplése után az elnök üdvözölte a vendégeket és a megjelent tagságot.

A központot Dr. Jáksó László elnök, Szemerédi István alelnök, Vörös Istvánné instruktor és Váradi Péterné főelőadó képviselte. A vendégek között ott voltak dr. Szikszai István, a Megyei Tanács szociálpolitikai csoportvezetője. Fazekas István, a Városi Tanács szociálpolitikai csoportvezetője és Csikos Istvánné, a lakiteleki tanács szociálpolitikai csoport ügyintézője.

Tekintettel arra, hogy a megyei szervezet elnöke, Hencz András lemondott, ezért elnökségi pótagokat kellett választani. Sánta Andrásné, az időközben kooptált elnök felkérte Szemerédi István elvtársat, hogy vezesse le a taggyűlést.

Szemerédi István a megtisztelő feladatot elvállalta, megválasztotta a jelölő bizottságot, majd felkérte dr. Jáksó Lászlót, hogy tartsa meg kül- és belpolitikai tájékoztatóját.

Az előadást a tagság nagy érdeklődéssel fogadta.

Ezután került sor Z. Kovács Bertalan titkár beszámolójára, melyből kiemeljük, hogy a személyi ellenté-

tek dacára a megyei szervezet eredményesen látja el feladatait, több mint 30 új tagot szerveztek be, sok családot látogattak meg és számos sorstárs szociális helyzetén igyekeztek javítani a tanácsok szociális gondozóinak segítségével. Gondoskodtak egy kiskorú gyermek iskoláztatásáról, egy személyt pedig a Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportjába küldtek fel a fővárosba, hogy képzésben részesüljön. Több esetben kértek és kaptak a tanácsoktól tagjaink részére rendkívüli segílyt.

A titkár részletes beszámolóját vita követte. Felszólalt dr. Szikszai István is, aki röviden tájékoztatta a megjelenteket a megye szociálpolitikai helyzetéről, a rendkívüli segélyek igénylésének módjáról és bejelentette, hogy rövidesen egy új öregek napközi otthonának megnyitására is sor kerül.

Dr. Jáksó László a kollektív munka pontosságára hívta fel a figyelmet és kifejezte reményét, hogy a megyei szervezet elnökségében jobb lesz az együttműködés.

Néhány további fontos kérdésre Szemerédi István instruktor és Z. Kovács Bertalan válaszolt.

Ezután került sor a választásokra.

Szűcs István a jelölő bizottság elnöke javaslatot tett elnökségi pótagokra Bartha Lajosné, Lénárt Lajosné, Harkai Ferencné személyében.

A jelölteket a taggyűlés egyhangúlag elfogadta.

Szemerédi István a taggyűlést bezárta és jó egészséget kívánt a tagságnak, az elnökségnek pedig jó munkát.

*

A **Hajdú-Bihar** megyei Szervezet taggyűlésére 1983. szeptember 11-én került sor az Arany Bika Szálló Bartók-termében.

Szövetségünk Központjának képviselői dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István szakmai csoportvezető, Vörös Istvánné előadó már szeptember 10-én Debrecenbe utaztak, hogy részt vegyenek azon a bensőséges ünnepeken, amelyet a Hajdú-Bihar megyei szervezet 30 éves

fennállása alkalmából rendeztek a megyei szervezet irodájában. Ott voltak a társadalmi élet vezetői, a Hajdú-Bihar megyei Szervezet régi barátai, segítői.

Jelen volt a Városi Pártbizottságtól Bényei Józsefné elvtársnő, a Városi Tanács részéről dr. Fülöp Tamás szociálpolitikai csoportvezető, Kiss Sándor munkaügyi osztályvezető, Magyar Attila munkaügyi előadó A Gyengélátók Iskolájától Kincses Gyula igazgató, a megyei Vöröskeresztől dr. Boros Józsefné, a Hajdú-Bihar megyei Tanács Szociális Otthonának részéről Tamáskö Sándor intézetvezető.

Földesi István elnök megnyitotta az ünnepi tanácskozást. Üdvözölő szavai után felkérte dr. Szél Lajost, hogy tartsa meg tájékoztatóját a megyei szervezet 30 éves munkájáról. Az előadó részletes tájékoztatójából csak néhány gondolatot emelünk ki. A megyei szervezet 1953 augusztusában alakult 57 taggal. A megválasztott akkori elnökség Csengeri József titkárral az élen nehéz körülmények között kezdte el a munkát. Nem győzték hallgatni a tagok panaszait, nagyon nehéz volt a megyében élő sorstársak helyzete, munkalehetőség is alig akadt. Egy kis helyiségben folyt a vakok ügyeinek intézése. Sok vállalatot, sok barátot kellett szerezni az ügynek, hogy minél több segítséget tudjanak nyújtani a megyében élő látássérültek részére.

A hosszú nehéz időszakban kiemelkedő eredmények születtek. Egyik ilyen volt a debreceni kárpitosképzés megszervezése. A képzett fiatalok jól megállták helyüket, aranykoszorús szocialista brigádban dolgoztak.

Az új debreceni Vakok Intézetének megnyitása, a vak gyermekek óvodájának megszervezése, az évenkénti öt lakás megszerzése, a megyei szervezet új helyiségeinek birtokba vétele mind-mind fényesen bizonyítja, hogy érdemes volt összefogni, érdemes volt az ügyért dolgozni és gondosan felhasználni azt a segítséget, amit a város vezetőitől kaptak.

Dr. Szél Lajos tájékoztatója után Csengeri József titkár visszaemléke-

zett a nehéz időkre és örömmel álapította meg, hogy a fejlődés eredményeként a taglétszámot illetően az országban második legnagyobb szervezet a Hajdú-Bihar megyei, amelyben a tagok megtalálják helyüket, sokan dolgoznak különböző munkahelyeken, kevesebb a szociális gond és egyre több segítséget kap a szervezet különböző vállalatok szocialista brigádjaitól.

Dr. Bódi István is méltatta a 30 éves tevékenységet és kitüntetését adott át.

Szemerédi István instruktorként is megköszönte mindazoknak a munkáját, akik önzetlenül, segítőkészséggel dolgoztak a vakügyért.

Másnap 11-én a taggyűlés is az ünnepélyes jegyében zajlott le.

Földesi István üdvözlő szavai után kitűnő politikai tájékoztatást hallottunk Pálfi Ferenc tagtársunktól.

Ezt követően került sor Csengeri József titkár részletes beszámolójára, melyből azt emeljük ki, hogy ebben az évben kivételesen hat lakást kaptak tagjaik részére. A vakvezető kutyákkal közlekedők száma gyarapszik, már 10 sorstárs igényelt kutyát, ezek élelmiszerét is közösen oldják meg. A több mint 2000 tagból 357-en dolgoznak, munkára váró sorstárs nincs. Működik a bölcsőde, így 9 vak kisgyermek helyzete oldódott meg megnyugtatóan.

A beszámolót követő vitában felszólalt dr. Bódi István főtítkár is, aki méltatta a három évtized eredményeit. A különböző vállalatok szocialista brigádjainak kitüntető okleveleket adott át.

Rózsa Dezső ismertette a megyei szervezet kulturális programját, előadásai jól sikerültek és kérte, hogy a jövőben is minél többen vegyenek részt a szervezet klubnapjain.

A felszólalók közérdekű kérdésekkel foglalkoztak, többségük kifejezte köszönetét a megyei szervezet titkárnak és mindazoknak, akik valamit is tettek annak érdekében, hogy életük könnyebb legyen.

A megyei szervezet instruktora is elismerő szavakkal méltatta az eltelt 30 év eredményeit.

Heves megyei Szervezetünk 1983. szeptember 14-én Egerben, a Technika házában tartotta évi rendes taggyűlését. A szép számú résztvevő megtöltötte a kultúrtermet.

Szarvas Györgyné szaválata után Fodor Jánosné elnök megnyitotta a gyűlést.

Kovács János elvtárs, az MSZMP Egri Városi Bizottságának titkára előadásában kitért az életszínvonal elemzésére és ezen belül is a nyugdíjasok, rokkantak helyzetére.

Az elnökségi beszámolóban Hanuszka József titkár az előző évi választástól napjainkig, részletesen elemezte a megyei szervezet egyéves tevékenységét. Külön ismertette az elnökség keretén belül működő kulturális-oktatási, szociális — gondozási és utaztatási bizottság munkáját. Az év közben tartott rendezvényeket is megemlítette.

Heves megyében rendkívül jó aktívahálózat működik. Nagyon jól szervezik a taglátogatást, melyet városi, községi területi megbízottak végeznek.

A munka értékelése során a titkár elemezte a Gyöngyösi Körzeti Csoport tevékenységét. Megállapította, hogy a körzet jól működik, szépek az eredmények, de kitért a hibákra is, hangsúlyozva az Alapszabály betartását és azt, hogy az önállóul törekvő emberek nem célravezetőek.

A megyében több munkára váró tag van, akiknek elhelyezése akadályokba ütközik, mert az állapotuknak megfelelő munkaterületen is inkább látót, mint rokkantat alkalmaznak. A kulturális munka kibontakozásának nagy hátráltatója a szervezet szűk helyisége, ahol nehezen oldható meg a próba, az oktatás, az előadások megtartása, de így is igyekeznek a tagság kulturális igényeit kielégíteni.

A megyei szervezet az előző évek gyakorlatát követve több kirándulást is szervezett. Ezek mindig nagyon népszerűek, sok a résztvevő.

Dr. Bódi István főtítkár szólt az alapszabály-módosításról és arról, hogy a megvalósítás útján van a megyei szervezet új helyiségének ügye.

A központ részéről dr. Bódi István főtítkár, Gerdelics Ferenc főelőadó és Seres Gáborné instruktorként vett részt a jó hangulatú, igen tartalmas Heves megyei taggyűlésen. Vendégként jelen volt Sidó Endre, a Nógrád megyei Szervezet titkára és Godó Józsefné ügyviteli dolgozó.

*

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének **Borsod-Abaúj-Zemplén** megyei Szervezete 1983. szeptember 16-án Miskolcon, a Molnár Béla Úttörő Művelődési Házban tartotta évi rendes taggyűlését. A megyei szervezet kulturális csoportjának énekszámokból és szavaltatokból összeállított kedves műsora után, Simon Gyula elnök nyitotta meg a taggyűlést. Kovács Gyula, az MSZMP körzeti szervezetének munkatársa színvonalas előadásában kül- és belpolitikai kérdésekkel foglalkozott. A megyei szervezet elnökségének beszámolóját dr. Kiss László titkár terjesztette elő. Ismertette a nyilvántartás rendezésének érdekében tett intézkedéseket, beszélt az egyesületi élet folyamatosulásának szükségességéről, a tagság munkába helyezését szolgáló postai telefonkezelői tanfolyam sikeres megszervezéséről, a kulturális csoport munkájáról, az elnökségi ülések programjáról és aktivitásáról. Elismerten nyilatkozott a hatóságokkal, a politikai és a társadalmi szervekkel való jó együttműködéséről. Tájékoztatta a tagságot a megyei szervezetnél történt személyi változásokról, az ügyvitel hatékonysága érdekében bevezetett félfogadási rendről, valamint a helyi és a helyközi utazási kedvezmények idejéről és módjáról. A titkár a beszámolóban elismerően szólt a megyei szervezetünk működésének 30 évéről.

Szilágyi József elvtárs, aki a megyei szervezet megalakulása után hosszú ideig ellátta a titkári teendőket, élményszámba menő előadásában beszélt a háborút követő nehéz időkről, a lelkes miskolci sorstársak összefogásáról, kitartó munkájuk eredményességéről. Nagy örömmel szolgált, hogy a 30 éve

alakult héttagú vezetőségből még öt lelkes tagtársunkat személyesen is üdvözölhettük. Bízunk abban, hogy önzetlenségüknek a jövőben is sok követője lesz. A vitában felszólalók között Kis Varga József a munkába helyezéssel és a képzéssel foglalkozott. Réti Nagy Pál és még több felszólaló elismerő szavakkal méltatta a megyei elnökség egyéves munkáját.

Dr. Bódi István, a Braille emlékérmek átadása után aktuális kérdéseket taglalt és elismerően nyugtázta a korábban és a jelenleg végzett munka eredményeit. A taggyűlésen képviseltették magukat a tanácsok, a politikai és a társadalmi szervek, a sajtó, valamint a rádió. A központi elnökség és a központi apparátus részéről jelen voltak: dr. Bódi István főtítkárral, Szemerédi István és Gerdelics Ferenc, a központi elnökség tagjai és Seres Gáborné előadó.

*

A Szabolcs-Szatmár megyei szervezet küldöttértekezletére 1983. szeptember 17-én került sor a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár előadótermében. Klepács András elnök üdvözölte a vendégeket. A közpönt dr. Bódi István főtítkárral, Gerdelics Ferenc főelőadóval, Seres Gáborné előadóval és Szemerédi István, a megyei szervezet instruktora képviselte.

A vendégek között voltak a megyei, a városi tanács egészségügyi osztályának képviselői, valamint több üzem és vállalat szocialista brigádjának vezetője.

A kül- és belpolitikai tájékoztatót Tóth László előadó tartotta.

Ezután került sor a megyei szervezet elnökségének beszámolójára, amelyet Jakab Mihály titkárral terjesztett elő.

A beszámolóban a titkárral néhány fontos eseményre kitért, ami a megyében történt.

A múlt év októberében tartották Nyíregyházán az országos rehabilitációs tanácskozást, amelynek két-napos ülésén ő is részt vett.

Ez év május 25–26-án a szövetség szakmai csoportja által rendezett

tájékoztató vendéglátója volt a megyei szervezet; munkájuk során jól tudják alkalmazni az ott elhangzottakat.

Tájékoztatta még a titkárral a küldöttértekezletet a sikeresen lebonyolított körzeti taggyűlésekről és azokról a jó kapcsolatokról, amelyeket kialakítottak a megyei és a városi tanáccsal, a vöröskereszttel és a művelődési központtal.

Ez utóbbi 50 000 Ft. támogatást kaptak a hangos könyvtár fejlesztésére, a sportkörük támogatására pedig a tanács sporthivatala 12 000 Ft-ot bocsátott rendelkezésükre.

Ezután még foglalkozott a kulturális csoport szerepléseivel. Végezetül a küldöttek segítségét kérte a jövő feladatainak megvalósításához, az eredményes munkához. A beszámolót vita követte.

A sok hozzászóló mellett, akik általában közérdekű témákkal foglalkoztak, a vendégek is kifejtették véleményüket. Dr. Bódi István főtítkárral értékelte a megyei szervezet munkáját.

Gerdelics Ferenc főelőadóval és Szemerédi István instruktora a szakmai csoport nevében mondott köszönetet a végzett munkáért.

Mónus Albertné, a megyei tanács egészségügyi osztályának munkatársa egyebek között elmondta, hogy véleménye szerint érzékenyen érinti a megyei szervezetet, hogy a tagság 75%-a nyugdíjas korú. A tanács szociálpolitikájában arra törekszik, hogy az idős emberek szociális helyzetét állandóan javítsa.

A felszólalásokra dr. Bódi István főtítkárral és Jakab Mihály titkárral adta meg a válaszokat.

A titkárral beszámolót és a válaszokat a küldöttértekezlet elfogadta és a tanácskozás Klepács András elnök zárszavával ért véget.

*

A Zala megyei szervezetünk 1983. szeptember 20-án, Nagykanizsán, az Erkel Ferenc Művelődési Otthonban tartotta évi rendes taggyűlését.

Az értekezleten részt vettek a megyei tanács, a nagykanizsai és a keszthelyi városi tanácsok képviselői, a nagykanizsai pártbizottság

munkatársa és a vöröskereszt képviselői.

Szövetségünk központját Szemerédi István és Gerdelics Ferenc, a központi elnökség tagjai és Seres Gáborné instruktora képviselték.

Vasicsek József elnöki megnyitása után Török Ferenc elvtárs tartott kül- és belpolitikai előadást, amit tagságunk nagy érdeklődéssel hallgatott meg.

Az általános iskolások kedves műsora után került sor a szervezet elnökségének beszámolójára, amit Váradi Istvánné, a szervezet ügyviteli dolgozója olvasott fel.

Részletes tájékoztatás hangzott el az évi munkáról, a tagszervezésről, a családlátogatásokról és a tagság ügyes-bajos dolgainak intézéséről. Köszönetet nyilvánítottak a tanácsok, a politikai és a társadalmi szervezetek segítségéért.

Szemerédi István elvtárs, a Braille emlékérem kitüntetések átadása után tájékoztatást adott a szövetséget érintő aktuális gazdasági és szervezeti kérdésekről.

Németh Imre, a megyei tanács szociálpolitikai csoportvezetője, amikor megköszönte a részére adott Braille emlékérmeket, további hathatós támogatásáról biztosította a tagtársakat. Az egyéni problémák megoldása érdekében kérte a sorstársakat, adott esetben folyamodjanak a felnőttvédelmi szociális gondozásért felelős személyekhez. Beszélt arról is, hogy Zalaegerszegen a mozgássérültek helyi egyesületének ügyviteli dolgozóját felkérték, hogy a VGYOSZ ott élő tagjainak ügyeit is intézze.

Néhány további felszólaló egyéni problémáinak megoldásához kérte a szervezet és a hatóságok segítségét.

Az elnök zárszavában megköszönte a részvételt és kérte a tagság további bizalmát.

*

Szövetségünk Baranya megyei szervezete 1983. szeptember 22-én Pécsen, az Ifjúság Házában tartotta évi rendes taggyűlését. Dr. Tóth Miklós elnöki megnyitójában rövid kül- és belpolitikai tájékoztatót

adott és üdvözölte a tanácsok és a pécsi Orvostudományi Egyetem képviselőit, valamint a központ részéről megjelent dr. Bódi István főtitkárt, Gerdelics Ferenc instruktort és Vörös Istvánné előadót.

A megyei elnökség beszámolójában dr. Szigeti György titkár részletes elemzést adott az év során végzett munkáról. Fokozott törekvésük a tagság munkába helyezésének elősegítése, ami főleg Pécsen, de általában a városokban eredményes. Változatlanul szorgalmazzák a bedolgozói munkalehetőségek körének kiszélesítését. Súlyt helyeznek az egyesületi élet fejlesztésére. A hétfői összejövetelek, valamint a csütörtökönként rendezett nyugdíjas találkozók nagyon népszerűek. Sikerült megvalósítani, hogy — a közérdeklődésnek megfelelően — szakelőadások is elhangozzanak az összejöveteleken. Egy és több napos csoportos kirándulásokat is szerveztek, amelyekben egyre nagyobb számban vesznek részt a sorstársak. A kirándulások költségeihez a tagnak és kísérőjének egy meghatározott hányaddal hozzá kell járulnia. A finnországi lahti testvérvárosi szervezettel kiépített jó kapcsolataink alapján néhány sorstárs és kísérője kellemes napokat tölthetett nyelvrokonaink országában, viszonylag 1984-ben a pécsiek látják vendégül finn barátainkat. Az Orvostudományi Egyetem végzős szemész hallgatóinak dr. Szigeti György és Görgényi Miklós elnökségi tag a látássérültek problémáiról és a vakügyi segédesszközökről előadást tartott. Ez azért nagy jelentőségű, mert a kérdés ismeretében a szemorvos nagyon sokat segíthet a rehabilitáció sikerességében Baranya, Somogy, Tolna és Zala megyékben.

A beszámolót követően dr. Bódi István főtitkár három tagnak nyújtotta át a Braille emlékérmét, majd elismerően értékelte a megyei szervezet munkáját és az egész szövetséget érintő fontos kérdésekről tájékoztatta a tagságot.

A hozzászólók közül többen köszönetüket nyilvánították az elnökség tevékenységéért, a kitűnően szervezett kirándulásokért, a színes összejövetelekért.

A felszólalásokra adott válaszokat, és a beszámolót teljes egyetértéssel elfogadták a jelenlevők.

*

A Fejér megyei taggyűlést 1983. szeptember 24-én, Székesfehérváron, az Építők Pintér Károly Művelődési Házában tartották meg.

Szövetségünk központját dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István szakmai csoportvezető és Vörös Istvánné instruktorképviselte. Jelen voltak a megyei és városi vöröskereszt képviselői, továbbá a megyei és a városi pártbizottság munkatársa, valamint Balázs Katalin, a Fejér Megyei Hírlap tudósítója. Az eseményre 200 sorstárs jött el.

Hutzler Gyula elnök üdvözlő szavai után a szervezet kis előadó gárdája színvonalas műsorral szórakoztatta a közönséget. A program után Gibba Andor titkár tartotta meg az egyéves munkáról szóló beszámolót.

Ennek a megyei szervezetnek legnagyobb erőssége az, hogy számos szocialista brigád segít munkáját, és gyakran így tudják megoldani tagjaik egyéni gondjait is. Több, mint harminc ilyen esetről adhatott számot a titkár: a brigádok segítségének felhasználásával javítások, szerelések, ház körüli munkák elvégzése stb.

Ellátta a megyei szervezet elnöksége mindazokat a feladatokat, amelyeket a központ tűzött ki számukra, sikerült nagyon jó kapcsolatokat kiépítenünk a város és a megye társadalmi szerveinek vezetőivel és ennek eredményeképpen hatékony munkát tudtak végezni.

A beszámolót követő vitában hattan szóaltak fel. Dr. Bódi István főtitkár és a szakmai csoport vezetője is megköszönte az eredményes munkát.

A MEZŐGÉP Vállalat tízoraival kedveskedett a megjelent tagságnak.

*

A Nógrád megyei szervezet taggyűlését 1983. szeptember 29-én tartotta Salgótarjánban, a Szakszervezetek Nógrád megyei Tanácsának

dísztermében. A központot dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István instruktorképviselte. A vendégek között üdvözölhettük a Heves megyei szervezet titkárát és elnökét, valamint a városi tanács szociálpolitikai csoportjának képviselőjét, a Nógrád megyei Tanács Szakosított Szociális Otthonának igazgatónőjét.

Szoó Gyula elnök üdvözölte a vendégeket és a megjelent mintegy 250 főnyi tagságot. Megköszönte Gyuricza András volt elnök hosszú éveken át kifejtett áldozatos munkáját. (Gyuricza András a tagság 1982-ben örökös tiszteletbeli taggá választotta.)

Szemerédi István elvtárs kül- és belpolitikai tájékoztatót tartott. Ezután került sor Sidó Endre titkár beszámolójára, amelyben az egész évi munkáról tájékoztatta a tagságot. Elmondta, hogy szép eredményt ért el a tagszerzésben, mert 87 tagot vehettek fel soraikba és így a taglétszám 680-ra emelkedett.

Sok családlátogatást bonyolítottak le, még a megyei szociális otthon lakóit is meglátogatták és a tagok problémáit mindenütt igyekeztek megoldani. A Városi és a megyei tanáccsal jó kapcsolatot alakítottak ki. Ötvenöten dolgoznak a megyében, munkára váró tagjuk nincs. A központ által kitűzött feladatokat is legjobb tudásuk szerint igyekeznek megoldani. Több, mint 40 sorstárs részére sikerült rendkívüli segítséget szerezni a Tanácsoktól és sokan egyéni panasz kivizsgálásában is eljárak. Intézkedésük nyomán több esetben engedték el a községfejlesztési adót az illetékesek a kisjövedelmű tagoknak.

A beszámolót vita követte. Nyolcan szóaltak fel. Többségük egyéni gondjuk megoldásához kért segítséget. Dr. Bódi István főtitkár és Szemerédi István instruktorképviselővel megelégedéssel nyugtázták a megyei szervezet elnökségének eredményeit és a további munkához jó egészséget kívántak a szervezet vezetőinek és a tagságnak.

A megyei szervezet taggyűlése Szoó Gyula elnök zárszavával ért véget.

A **Komárom** megyei szervezet évi rendes taggyűlésére 1983. október 4-én került sor a tatabányai Technika Házában.

Várvölgyi János üdvözölte a vendégeket, valamint a 110 tagot, akik a városból és a megyéből összereglettek, hogy meghallgassák a titkár beszámolóját.

A központot Szemerédi István szakmai csoportvezető, Gerdelics Ferenc főelőadó és Vörös Istvánné, a megyei szervezet instruktora képviselte. Ott voltak a Fővárosi Kefe-és Seprűgyártó Vállalat személyzeti osztályvezetője, Erhartné dr. Molnár Katalin, a Megyei és a Városi Tanács Egészségügyi Osztályainak vezetői, az IKV igazgatója, a Dolgozók Lapjának munkatársa és sokan mások.

Várvölgyi János megnyitója után Somorjai József, a Városi Pártbizottság képviselője tartott értékes kül- és belpolitikai tájékoztatót.

Ezután került sor Luk János titkár beszámolójára, amelyben átfogó tájékoztatót adott a tagság részére végzett munkáról.

A beszámolóból kiemeljük, hogy a szervezet elnöksége jó kollektív munkát végzett, igyekezett segíteni a titkár a feladatok teljesítésében, a kapcsolatok kiépítésében. Szólt a titkár még a tapasztalatcsere fontosságáról, szükségességéről, hivatkozott a szakmai csoport által megrendezett tájértekezletek hasznosságáról. Külön kiemelte az IKV-val kialakított jó kapcsolatot, amelynek eredményeként nemcsak a megyei szervezet irodáit, hanem több tagnak lakását is szépen rendbe hozta a vállalat. A szövetség központjával a kapcsolatot nagyon jónak tekintik és hangsúlyozta, hogy a kölcsönös segítségnyújtásnak köszönhető az eredményes munka. A megyei szervezetnek a jövőben is mindent meg kell tennie a tagság érdekvédelméért.

A beszámolót vita követte.

Többen felszólaltak, így Gerdelics Ferenc főelőadó elismeréssel nyilatkozott a megyei szervezet munkájáról és a szövetség Központi Elnöksége nevében mondott köszönetet azoknak, akik segítséget nyújtottak a szervezetnek. A Megyei Tanács

Egészségügyi Osztályának vezetője felajánlotta, hogy a vakok részére elkészített lázmérők árának 50%-át amelyet a tagoknak kellett eddig megtérítenük, ők ezt a hányadot átvállalják, így díjtalanul juthatnak a sorstársak ehhez a fontos segédeszközkhöz.

A taggyűlés a beszámolót és a válaszokat elfogadta. A tagságot a Hazafias Népfront látta vendégül szendvicsekkel és üdítőkkel.

*

Győr-Sopron megyei szervezetünk tagsága ez évi rendes taggyűlését 1983. október 6-án, a Győri Richárd Finomposztógyár kultúrtermében rendezte meg. A sorstársak szép számmal vettek részt a gyűlésen.

A jól szerkesztett igényes műsor keretén belül Nagy Ernő titkár megemlékezett az aradi vértanúkról. A programot a Győri Tanítóképző Főiskola két hallgatójának produkciója színesítette.

Pintér Ferenc elnöki megnyitója és sokrétű politikai tájékoztatója után — mely kitért a legfontosabb kül- és belpolitikai események elemzése mellett az életszínvonalunkra ható aktuális rendelkezések ismertetésére is — Nagy Ernő, a megyei szervezet titkára részletes beszámolót tartott az elnökség nevében. A beszámolóban foglalkozott a szervezet életének minden lényeges megnyilvánulásával. A Győr-Sopron megyében működő két körzeti csoport (a soproni és a mosonmagyaróvári) nehézségeit külön is taglalta. A fiatalabb tagok aktivizálását sürgette a mazgalmasabb szervezeti élet érdekében.

Az állami és a társadalmi szervekkel nagyon jó kapcsolatot alakított ki a megyei szervezet, s ez a kapcsolat az elmúlt év folyamán még tovább bővült.

A tagság érdekképviselését szinte maradéktalanul el tudják látni; az állami és a társadalmi szervek részéről minden segítséget megkapnak. Gondot jelent azonban az, hogy kevés a házi gondozó és csak a legrászorultabbakat tudják ellátni.

Tanácsi felügyelet alatt Győrött létesült egy szociális foglalkoztató, ahol látássérültek nem dolgoznak,

de ígéretet kapott a szervezet, hogy kooperációs termék gyártása esetén lehetőség nyílik a sorstársak foglalkoztatására.

A rendezvényekről, ünnepségekről ugyancsak hírt adott a titkár.

Az év folyamán szép számmal ismeretterjesztő előadásokat tartottak és több jól sikerült kirándulást is szerveztek.

Az 1982 őszén átadott új helyiséget korszerű bútorokkal rendezték be, így már a színvonalas szervezeti életre minden lehetőség megvan.

A központ részéről dr. Bódi István főtitkár, Váradi Péterné főelőadó és Seres Gáborné instruktorként részt a jól szervezett taggyűlésen.

*

A **Somogy** megyei küldöttértekezletet 1983. október 11-én tartották Kaposvárott a Latinka Sándor Művelődési Otthonban. A műsorban kaposvári általános iskolai tanulók szerepeltek versekkel, dalokkal. Juhász Imre sorstársunk saját költeményét szavalta és Egyed Miklósné egy balladát adott elő.

Az értekezleten a Megyei és Városi Tanácsok számos munkatársa, a Pártbizottság és a társadalmi szervek, valamint a helyi sajtó képviselői vettek részt. Szövetségünk Központi Elnökségét dr. Bódi István főtitkár, Gerdelics Ferenc instruktorként és Vörös Istvánné előadó képviselte.

A MESZÖV titkársága vezetőjének, Bödő Józsefnek politikai tájékoztatója aktuális kérdésekkel foglalkozott. Dr. Bódi István ünnepi beszéd keretében adta át a Braille-emlékérmeket.

Forró József titkár, az elnökség beszámolójában részletesen foglalkozott a választás óta eltelt év tevékenységével. Örömmel állapította meg, hogy a munkára jelentkezők részére a tanácsok segítségével tudnak munkát biztosítani. Beszélt a körzetekben folyó tevékenységről. Kiemelte, hogy 1982. június 21-én Siófokon az újraválasztott körzeti vezetőség megkezdte munkáját. Tájékoztatót adott arról, hogy helyiséggondjukat a felajánlott módon

nem lehetett megoldani. Köszönetet nyilvánított a szervezet részére adott sokoldalú társadalmi segítségért. Szomorúan emlékezett meg az év folyamán elhunyt tagtársokról.

Dudák Lajos elvtárs, a Megyei Tanács szociálpolitikai csoportvezetője utalt arra, hogy a megyei szervezettel nagyon jó kapcsolatuk van. Kérte, hogy a személyes problémák megoldása érdekében fokozottan vegyék igénybe a felnőttvédelmi szociális gondozás által nyújtható lehetőséget.

Elmondta, hogy terveik között szerepel a rokkantak szervezeteinek rendszeres megyei támogatása, így a vakok és gyengénlátók megyei szervezetének támogatása is. Hangsúlyozta, hogy a szociális foglalkoztató is biztosít látássérültek részére munkát. A néhány további felszólaló köszönetet mondott a megyei elnökség jó munkájáért, illetve szorgalmazta a körzetekben is a gyakoribb összejöveteleket.

*

Tolna megyei szervezetünk 1983. október 12-én Dombóvárott, a Városi Művelődési Házban tartotta évi rendes taggyűlését.

Jelen voltak a Megyei és Városi Tanácsok szociálpolitikai munkatársai, a Pártbizottság, a Népfrent és a Vöröskereszt szervezetek képviselői. Szövetségünk Központját dr. Bódi István főtítkárral, Gerdelics Ferenc instruktórral és Vörös Istvánnal előadó képviselte.

A műsor első részében a dombóvári Városi Művelődési Ház fúvószenekara játszott, majd a második részben a megyei szervezet kultúrgárdája magyar nótákkal és szavallatokkal szórakoztatta a nagy létszámú közönséget.

Schönveitz József alelnök megnyitóját Kurucz József elvtárs, a városi Népfrentbizottság elnöke tartott kül- és belpolitikai tájékoztatót. A megyei szervezet hivatalos rendezvényein hosszú évek óta Kurucz elvtárs tartja a politikai beszámolókat, melyeket mindig nagy érdeklődéssel hallgat a tagság. Az elnökségi beszámolóban Nagy Györgyné titkárral beszélt a szervezet munkájáról, eredményeiről. Elismeréssel

mondott köszönetet a hatóságok, politikai és társadalmi szervek segítségével. Nagy gondot végzik a családlátogatásokat, indokolt esetekben kezdeményezik a szükséges intézkedéseket. A tanácsok a segélyezés elbírálásánál nagy súlyt helyeznek a megyei szervezet véleményére. A kultúrgárda változatlan szorgalommal dolgozik, szerepléseiket a megyei szociális otthonokban szeretettel fogadják.

Dr. Bódi István főtítkárral, mint minden megyei szervezetenél, tájékoztatta a tagságot az Alapszabállyal kapcsolatos előkészítő munkákról és néhány fontos szervezeti kérdésről. Szívvel gratulált a tagság és a maga nevében Nagy Györgyné elvtársnőnek, aki 1983. augusztus 23-án a dombóvári Városi Tanácstól megkapta a „Dombóvárért” emléklapkitüntetést. Lapunk olvasói nevében is gratulálunk Nagy Györgyné elvtársnőnek a kitüntetéshez, melyet a látássérültek érdekében végzett tevékenységének elismerésül kapott.

*

Budapest és Pest megye

A nagylétszámú és igen aktív szeptember 2-i budapesti taggyűlés és a körzeti taggyűlések után 1983. október 15-én került sor a szervezet küldöttértekezletére szövetségünk székházában. A rövid, színvonalas műsor után Kiss János tagtárs politikai tájékoztatójában méltatta a fehér bot napjának jelentőségét. Hangsúlyozta a világbéke fontosságát és foglalkozott néhány aktuális kül- és belpolitikai kérdéssel.

A szervezet elnökségének beszámolójában Pinvicszki György titkárral részletesen elemezte az egyesületi élettel kapcsolatos tevékenységet, a kulturális és más szervezeti keretben folyó munka eredményeit, beszélt a munkába helyezéssel kapcsolatos kérdésekről, és ismertette a hivatali apparátus gondjait és szót a fontos tudnivalókról. Örömmel adta hírül, hogy Budapesten is sikerült a területi munkát megszervezniük. Beszélt a váci és ceglédi

körzetben folyó eredményes tevékenységről is.

Dr. Bódi István főtítkárral meglehetősen kiséretében adta át a Braille-emlékermeket. Felhasználásában tájékoztatta az értekezlet résztvevőit a szövetséget érintő aktuális szervezeti és gazdasági kérdésekről. Számos felszólalás hangzott el, így egyebek közt Nagy György, Kiss Sándor, Kovács Sándor és Varró Attila a beszámolót különböző szempontokból kiegészítették. Péczka János tájékoztatta a jelenlévőket a sportkör munkájáról. Dr. Bódi István és Szemerédi István néhány fontos szövetségi tevékenységgel foglalkozott.

Az elnökség beszámolóját és a felszólalásokra adott válaszokat az értekezlet elfogadta.

Pinvicszki György titkárral ismertette a budai járási körzet megszüntetésére vonatkozó elnökségi javaslatot, miszerint a körzet fenntartásának személyi feltételei nem biztosíthatók és mint közigazgatási egység is nehezen tartható össze. A budai járási körzet megszüntetését az értekezlet egyhangúlag kimondta.

Dr. Kovács Miklós elnök zárásában kérte a tagság aktív közreműködését a szövetség életében.

*

Veszprém megyei szervezetünk a Szakszervezetek Megyei Tanácsának kultúrtermében 1983. október 19-én tartotta meg évi rendes taggyűlését a megyeszékhelyen.

Szabó Józsefné elnök megnyitóját követően az SZMT Kisfaludy Művelődési Házának zongoraötöse és irodalmi színpada rendkívül magas színvonalú műsort adott.

Az elnökség beszámolóját Dányi Ernő titkárral ismertette. Beszédében kitért a jelenlegi kül- és belpolitikai problémákra, majd a szervezet évi tevékenységéről szólt. Ezen belül kiemelte a párt, a tanács és a társadalmi szervek segítségét és köszönetet mondva további támogatásukat kérte.

A munka biztos bázisa a megyei szervezet négy körzeti csoportja: a pápai, a váralpatai, az ajkai és a tapolcai. A körzetek elnökei és lelkes aktivái jól végzik a családlátó-

gatásokat és segítenek a tagdíjak rendezésében is — így a megyében tagdíjhátralék nincs.

A titkár néhány szóban megemlékezett a pár nappal előbb, — október 15-én — ünnepelt fehér bot napjáról és méltatta jelentőségét. Örömmel számolt be arról is, hogy a városukban működő Országos Oktatástechnikai Központ segítségével a Veszprém megyei Könyvtár, de az Országos Módszertani Központ felhívására hazánk valamennyi megyei könyvtára is hangoskönyvtári kölcsönzést tervez, mellyel jelentősen bővíthetik a tagság kölcsönzési lehetőségeit. A kölcsönzés módjáról és a további tervekről dr. Tóth Dezső elvtárs, az Országos Oktatástechnikai Központ munkatársa tájékoztatta a jelenlévőket.

A MEZŐGÉP Vállalat KISZ-szervezete részére — mely több mint egy évtizede nyújt segítséget a Veszprém megyei szervezetnek és ez alkalommal is megvendégelte a résztvevőket — Szemerédi István szakmai csoportvezető adta át a Braille- emlékérmét.

A VGYOSZ központját Daru Geróné hivatalvezető-helyettes, Szemerédi István szakmai csoportvezető és Seres Gáborné instruktor képviselte. Véleményük szerint a taggyűlés jól szervezett volt, de hiányolták, hogy az elnökségi beszámoló nem tért ki arra a negatív jelenségre, hogy a Veszprém-ben működő szervezeti iroda látogatottsága a titkár félfogadási idejének bizonytalansága miatt, nagy mértékben visszaesett.

*

A Vas megyei taggyűlésre 1983. október 20-án került sor, amelyet a szombathelyi Vakok Intézetének nagytermében tartottak meg. A találkozóra a tagságon kívül nagyon sok vendég érkezett.

Sági Ferenc elnök megnyitotta a taggyűlést és üdvözölte a vendégeket.

Szövetségünk központját Daru Geróné hivatalvezető-helyettes és Szemerédi István instruktor, valamint Seres Gáborné előadó képviselte.

Részt vett a taggyűlésen Nagy Ernő, a Győr-Sopron megyei szervezet titkára, valamint Horváth Gábor, a szombathelyi Városi Pártbizottság első titkára, továbbá a Vöröskereszt képviselője, a Lakásügyi Osztály vezetője, a Vas megyei Vegyipari Vállalat Igazgatója, a Városi és a Megyei Tanácsok Egészségügyi Osztályainak vezetői.

A megnyitó után Sági Ferenc tartott rövid kül- és belpolitikai tájékoztatót. Ezt követően került sor a megyei szervezet elnökségének beszámolójára, melyet dr. Szabó Károly titkár tartott meg.

Átfogó képet rajzolt a végzett munkáról, amelyből kiemeljük, hogy a tagszervezés volt igen eredményes 113 új sorstársat vettek fel. Beszélt a titkár az új helyiség átadásáról, a külföldi cégek által előállított vakügyi segédeszközök kiállításáról, melyet a városban rendeztek meg. Megállapította, hogy bármennyire is jók ezek a segédeszközök, sajnos magas áruk miatt nem vásárolhatók meg.

Kiemelten foglalkozott a fehér bot napjával és a vakok társadalomba való beilleszkedésének fontosságával. Végezetül megállapította, hogy a szövetség központjával kialakított kapcsolataik is gyümölcsözők.

A beszámolót vita követte. A taggyűlés nagyon aktívan megvitatta a felmerült problémákat.

Voltak, akik a közlekedéssel, a segédeszköz-ellátással foglalkoztak, mások egyéni problémákat (lakásügyek stb. megoldását sürgették) hozták a taggyűlés elé, ismét mások köszönetüket fejezték ki a végzett munkáért.

Örömmel fogadták a sorstársak, hogy a megyei könyvtárakból a jövőben hangoskönyveket kölcsönözhetnek.

A vendégek közül felszólalt Daru Geróné is, aki elmondta, hogy nem vagyunk elégedettek a segédeszköz-ellátással, de törekvéseink arra irányulnak, hogy ezen a téren is előre lépjünk.

Hóbor Ferenc, a Vegyipari Vállalat igazgatója az új telephely elkészültével, a dolgozók közlekedésével, a balesetmentes átállással foglalkozott.

A Vöröskereszt képviselője ruhákat ajánlott fel az arra rászorulóknak.

A Városi Pártbizottság első titkára, Horváth Gábor kifejtette, hogy döntéseiben mindig figyelembe veszi a vak emberek problémáit és igyekszik mindig segítséget nyújtani.

Szemerédi István instruktor értékelte a megyei szervezet vitáját, elismeréssel szólt a tagszervezésben elért eredményekről.

A felszólalásokra dr. Szabó Károly adta meg a választ.

A résztvevők a beszámolót és a válaszokat elfogadták.

A tanácskozás Sági Ferenc zárószavával ért véget.

*

A Szolnok megyei taggyűlést az eredeti tervekől eltérően, 1983. október 28-án tartották meg a Szakszervezetek Megyei Tanácsának dísztermében, Szolnokon.

A központot Pinviczki György, a Budapesti és Pest megyei Szervezet titkára, Vörös Istvánné instruktor és Szemerédi István szakmai csoportvezető képviselte. A megyei Vöröskereszt Szervezet részéről dr. Bede Jánosné volt jelen.

A szajoli Pávakör rövid műsorral kedveskedett a taggyűlés résztvevőinek.

Ezt követően Főrizs László elnök üdvözölte a vendégeket és a tagságot, majd kül- és belpolitikai tájékoztatót tartott. Ezután felkérte Várad Gyulánét, hogy olvassa fel a megyei szervezet elnökségének beszámolóját.

A gondosan összeállított tájékoztatóból kiemeljük, hogy a szervezet munkáját a városi és megyei társadalmi szervek rendszeresen segítik, munkájukba bekapcsolódik két szocialista brigád is.

Az évek során sok rendezvényt tartottak, amelyeken jól sikerült műsorok hangzottak el, talán a leg színvonalasabb a szolnoki Cukorgyárban rendezett műsoros est volt, amelyen a budapesti szervezet zenekara szórakoztatta a cukorgyár dolgozóit.

Tagszervezésben és családlátogatásban is igen szép eredményeket értek el.

Taglétszámuk már 878 fő. A megye területén 109 tag dolgozik, munkára váró nincs.

Az elmúlt évben is arra törekedtek, hogy meglévő kapcsolataik szélesedjenek, mert a tagság problé-

máinak megoldása így sokkal könnyebb.

Váradai Gyuláné titkár beszámolója végén megköszönte a társadalmi szervek segítségét majd vita következett, amelyben 14-en szólaltak fel. Voltak, akik köszönetüket fejezték ki a megyei szervezet elnökségének munkájáért, voltak, akik a

fehér bot igénylésének egyszerűsítését kérték, és mások a kazettás magnetofonok igénylésének módja felől érdeklődtek.

A válaszokat a központ képviselői és a titkár adta meg.

A taggyűlés Főríz László zárszavával ért véget.

1983-ban a következő személyek kaptak Braille-émlékérmet

BARANYA MEGYE

Paragi Andrásné (a megyei szervezet elnökségi tagja);

Dr. Tóth Miklós (a megyei szervezet elnöke);

Zengővári Gyuláné (elnökségi tag, mohácsi városi területi felelős).

BÉKÉS MEGYE

Bak Imre (a Szeghalmi Körzeti Csoport vezetőségi tagja);

Matuz Mihály (a Sarkadi Körzeti Csoport vezetőségi tagja).

BORSOD MEGYE

Komárominé dr. Oláh Katalin (a Mezőkövesdi Egészségügyi Intézet szemész orvosa);

Dr. Záborszky Judit (a Miskolci Megyei Kórház szemész orvosa).

BUDAPEST—PEST MEGYE

Andó Istvánné (a Turista Szakosztály vezetőségi tagja);

Budai László (a Posta rádióműszaki csoportjának főelőadója);

Böröcz István (a Homérosz Énekar tagja);

Dr. Csermely Miklósné (az ORFI vezető gyógytornásza, gyógymasszőreink oktatója);

Fehér Gyula (a Vakvezető Kutypképző Iskola volt vezetője);

Feigler Kálmán (a Zuglói Ifjúsági Sporttelep igazgatója);

Imre Emilia (a Hungária úti Állami Vakok Intézetének nevelő tanára);

Köves Gábor (a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat igazgatója);

Dr. Lékai László (esztergomi bitoros érsek);

Nagy Árpád (gyógymasszőr a szakcsoport vezetőségi tagja);

Oroszlány Lajos (a Budapesti Műszaki Egyetem Elektronikai Eszközök Tanszékének műszaki ügyintézője);

Sebestyén Zoltánné (a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat SZTK ügyintézője);

Tóth István (az Atlétikai Szakosztály edzője).

FEJÉR MEGYE

Jónás Ágnes (a VIDEOTON gyár dolgozója, a megyei szervezet kulturális szervezője).

GYŐR-SOPRON MEGYE

Janes Gyula (a kultúrcsoport tagja);

Sallai Anna (a megyei szervezet elnökségi tagja);

Tóth József (a kultúrcsoport tagja).

HAJDÚ-BIHAR MEGYE

Gyöngyösi Gábor (a Megyei Városi Tanács pénzügyi csoportjának vezetője);

Dr. Salga Mihály (a Megyei Egészségügyi Intézet igazgató főorvos);

Dr. Szabó Gyula (a bölcsődék igazgató főorvosa);

Tanka Mártonné (a 17. sz. bölcsőde vezetője, ahol a vak kisgyermekek vannak elhelyezve);

Dr. Tarczali Dezső (a Megyei Városi Tanács Egészségügyi Osztályának nyug. vezetője).

HEVES MEGYE

Fodor Istvánné (a kultúrcsoport aktív tagja);

Kutacs István (a lőrinci és a selypi területi megbízott).

KOMÁROM MEGYE

Szarka Károlyné (a Megyei Tanács szociálpolitikai főelőadója);

Venczel Ernőné (a Tatabányai Városi Tanács Ipari és Munkaügyi Osztályának előadója);

Vida Ferenc (az IKV igazgatója).

SOMOGY MEGYE

Dudák Lajos (a Megyei Tanács szociálpolitikai csoportvezetője);

A rákospalotai Bőr és Műanyag feldolgozó Vállalat marcali IV. sz. üzemejének „Louis Corvalan” szocialista brigádja.

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYE

Pozsonyi Ferenc (a kultúrcsoport tagja);

Tóth Lászlóné (a kultúrcsoport tagja).

SZOLNOK MEGYE

Virágh Bálintné (a megyei szervezet elnökségi tagja).

VESZPRÉM MEGYE

A veszprémi Mezőgépgyár Ságvári Endre KISZ alapszervezete.

ZALA MEGYE

Mikó Ferenc (Lenti, társadalmi aktív, pártoló tag).

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

Szövetségünk Központi Elnöksége 1983. november 17-én ülést tartott.

Jelen voltak: dr. Bódi István főtitkár, Barna Zoltán, Csengeri József, Erhartné dr. Molnár Katalin, dr. Hohl József, Nagy Ernő, dr. Szabó Károly, Szemerédi István, dr. Szél Lajos, dr. Szigeti György elnökségi tagok és Kiss Sándor, Lak István, dr. Molnár Antal elnökségi póttagok, valamint Daru Geróné hivatalvezető-helyettes.

Jelen voltak még az első napirendi pont előadói Kovácsné Tóth Julianna főkönyvelő és Antal Gézáné belső ellenőr.

Csengeri József alelnök megnyitotta a tanácskozást, ismertette a napirendet.

Az első pontban a megyei szervezetek részére készített pénzügyi, gazdasági tájékoztatót tárgyalta meg a testület. Az anyagot minden elnökségi tag előre írásban megkapta, ezért ennek ismertetésére nem volt szükség, így az elnök megnyitotta a vitát.

Elsőként dr. Szél Lajos mondta el véleményét az anyagról. Kifejtette, hogy nagyon gondos, szép munka a gazdasági tájékoztató, jónak tartja elfogadásra ajánlja.

Dr. Szabó Károly, Csengeri József és Barna Zoltán is hasonlóképpen nyilatkozott.

Szemerédi István szintén jónak tartotta a tájékoztatót, de véleménye szerint pontosabban kell körvonalazni a titkárok jogkörét a támogatásra beérkezett összegek felhasználásának tekintetében. Javaslátának lényege az volt, hogy a pénzüsszegek felhasználásához a megyei szervezetek elnökségének egyetértése is szükséges legyen. Dr. Szigeti György többek között hangsúlyozta, hogy meg kell teremteni a jogalapot a támogatásra kapott különböző pénzüsszegek célszerű felhasználására. Ha lehetőség van erre, a felajánló határozza meg a támogatásra felajánlott összegek célját.

Nagy Ernő néhány módosító javaslatot tett, majd ismertette, hogy megyéjükben milyen módon végzik a gazdasági munkát. Módszerük bevált, elfogadását, esetleg szélesebb körű használatát más megyei szervezeteknek is javasolja.

A vitában felmerült kérdésekre Kovácsné Tóth Julianna és Antal Gézáné válaszolt.

Dr. Bódi István főtitkár is megköszönte a gazdasági csapat jó munkáját és a szabályzatot elfogadásra ajánlotta.

A Központi Elnökség az elhangzott módosítási javaslatokkal a szabályzatot elfogadta és úgy határozott, hogy 1984 elejére meg kell jelentetni és el kell juttatni a megyei szervezetek titkáraihoz.

Mielőtt a második napirendi pont megtárgyalására sor került volna, dr. Bódi István főtitkár egy fontos bejelentést tett. Tájékoztatta az elnökséget, hogy a Vakvezető Kutyaival Közlekedők Szakcsoportja nem fogadja el a Központi Elnökség korábbi határozatát, miszerint december 10-i taggyűlésükön új vezetőséget kell választaniuk. A szakcsoport működését vizsgáló bizottság jelentését is figyelembe véve, a testület úgy határozott, hogy ideiglenesen felfüggeszti a Vakvezető Kutyaival Közlekedők Szakcsoportja vezetőségének működését és megbízza a főtitkárt, hogy intézőbizottságot jelöljön ki, amelynek egyik feladata lesz a vezetőségválasztó taggyűlés előkészítése és lebonyolítása. A választásokig a bizottság minden olyan ügyben döntési joggal rendelkezik, mely eddig a szakcsoport vezetőségének feladata volt.

A második napirendi pontban a könyvtárosok beszámolóját hallgatták meg a jelenlévők.

Elsőnek Tóth Mária, a Braille-könyvtár vezetője tájékoztatta az elnökséget az év során végzett munkáról.

1983 elején lebonyolították a leltározást, a rendszerezést, amelynek

kapcsán 500 elavult kötetet selejtezték ki. A Braille-könyvtárnak 657 olvasója van, akik a beszámolási időszakban 4571 alkalommal kölcsönöztek 11503 kötetet. Vidékre 1317 csomagban 4758 kötetet küldtek el. A könyvtár állománya 1398 mű, amely 10578 kötetet jelent. A szóbanforgó időszakban 18 mű készült el 274 kötetben.

Egy szociális foglalkoztatóval kitűnő kapcsolatot építettek ki, melynek eredményeként a könyvek bekötésének minősége jelentősen javult.

Az előadó elmondta még, hogy felvették a kapcsolatot a veszprémi Országos Oktatástechnikai Központ osztályvezetőjével, Tóth Dezsővel, akivel megtárgyalták a Könyvtárak Módszertani Központjának elképzelését, miszerint a megyei könyvtári anyaggal, esetleg Braille-könyvekkel is, hogy a megyékben élő látássérültek közvetlenül a megyei könyvtáraktól kölcsönözhessenek. Kérésükre már 10 hangoskönyvet el is küldtünk, amelyet sokszorosítani fognak és szétküldenek a megyei könyvtáraknak. Ebbe a munkába bekapcsolódott a Gorkij Könyvtár is. Tárgyalásaik eredményeként reményeink szerint arra is lesz lehetőség, hogy a kért műveket házhoz is szállítsák. Az Országos Oktatástechnikai Központ felajánlotta, hogy nyolc darab magnetofont kölcsönöz azoknak a vakoknak a részére, akik nem tudnak ilyen készüléket vásárolni. Tóth Mária könyvtáros az eredmények mellett néhány problémára is felhívta a figyelmet, így pl. arra, hogy a posta pontatlan munkája is közrejátsszik abban, hogy a könyvek nem mindig jutnak el az olvasókhhoz.

Ezután került sor a hangoskönyvtár vezetőjének beszámolójára. Kovács Gusztávné elmondta, hogy a könyvtárnak 839 olvasója van, akik rendszeresen kölcsönzik az orsós és kazettás műveket. A könyvtár állománya a következőképpen alakult: 705 szépirodalmi mű 29214 tekercsen valamint 539 szépirodalmi mű 27333 kazettán. A legtöbb mű három példányban készül. Az év során 3745 sorstárs kereste fel a könyvtárat, kikölcsönöztek 34543 tekercset és

79045 kazettát. Vidékre 1241 csomag ment el.

Az előadó megállapította, hogy az utóbbi időben elkészített művek minősége javult, kevesebb a panasz. A szállításhoz új zsákokat kaptak, amelyek praktikusabbak, tartósabbak. Úgy véli, hogy a hangoskönyvtár kielégíti az olvasók igényeit.

A vitában az elnökségi tagok közül nagyon sokan felszólaltak, főleg a vidéki olvasók érdekében.

Nagy Ernő véleménye szerint több könyvet kellene felvenni, illetve lemásoltatni magyar írók műveiből. Ezt elsősorban a könyvkielölő bizottság figyelmébe ajánlja.

Dr. Hohl József kifogásolta a Braille-könyvek pontatlan küldését.

A vitában felszólalóknak a könyvtárosok és a főtítkár válaszolt.

A testület úgy határozott, hogy vidékre egy olvasónak egyszerre 12 kötet is küldhető, de külön kérésre esetleg az egész mű is eljuttatható. A vita után a könyvtárosok beszámolóját tudomásul vette a Központi Elnökség és a további munkához jó egészséget kívánt.

A következő napirendi pont előadója e cikk szerzője volt, aki tájékoztatta a Központi Elnökséget a megyei szervezetek évi rendes taggyűléseiről. A megadott szempontok szerint mindenütt jól előkészítették a találkozót, előzetesen lebonyolították a körzeti csoportok taggyűléseit is, gondoskodtak arról, hogy műsorokkal tegyék színesebbé, ünnepélyesebbé az eseményeket. Mindenütt volt bel- és külpolitikai tájékoztató, kialakult kapcsolataik ápolására meghívták a megye, a város társadalmi szerveinek képviselőit. A taggyűlések mindenütt rendszerben zajlottak le. Jó alkalmat teremtettek a Braille-érmek kiosztására is. Lapunk külön számban ad tájékoztatót a taggyűlésekről.

Az elnökség a beszámolót elfogadta.

Néhány bejelentés után a testület tanácskozása Csengeri József zárásával ért véget.

Szemerédi István

DR. HOHL JÓZSEF

Nézzük meg!

— A KÖZPONTI ELNÖKSÉG —

Már sokat várokztam állomáson, átéltem, hogy milyen más amikor elszáguld mellettem a vonat és milyen más utazni rajta. Hányszor találkoztunk a „kívül” és a „belül” különbségével. Általában hajlamosak vagyunk másként megítélni egy közösséget, ha magunk is benne vagyunk és ha csupán kívülről nézzük tevékenységét.

Általában így vagyunk a társadalmi szervezetekkel, a hivatalos intézményekkel és szervekkel, és ehhez a helyzethez sokszor hozzájárulnak maguk a hivatalok a felületes információval vagy érdemi, illetve érdemtelen munkájukkal.

Jól ismert előttünk, hogy a vakok szeretik bírálni érdekvédelmi szervezetüket, a VGYOSZ-t — alappal vagy alap nélkül. Több elmarasztaló ítéletet hallottam már a „központ”-ról, pl. illet: nem csinál semmit, csak jóváhagyja, amit a főtítkár vagy a minisztérium mond. Sokan a tagok közül nem is választják szét a „központ” szó használata során a Központi Elnökséget és a központi hivatali apparátust. Ugyanakkor nemegyszer találkoztam olyan naiv, csodaváró elképzeléssel is, elsősorban vidéken, hogy a „központ” mindenre képes, és felruházzák akkora hatalommal, amilyen közel sem rendelkezik.

Mint a Központi Elnökség új tagja, egyéves tapasztalat alapján megpróbálok objektív képet nyújtani e szervezet jelenlegi működéséről, cselekvési módjáról.

1. A Központi Elnökség a küldöttközgyűlés megbízásából ellátja a szövetségben folyó mindennemű munka irányító és ellenőrző funkcióját. Az Alapszabály előírása szerint 13 rendes és 3 póttagja van. Most lássuk a jelenlegi elnökség teljes névsorát (ritka alkalom). Rendes tagok: Barna Zoltán, dr. Bódi István (főtítkár), Csengeri József (alelnök), Erhart Józsefné dr.

Molnár Katalin, Gerdelics Ferenc (jegyző), dr. Hohl József, dr. Jáksó László (elnök), Nagy Ernő, Pincziki György, dr. Szabó Károly, Szemerédi István (alelnök), dr. Szél Lajos, dr. Szigeti György. Póttagok: Kiss Sándor, Lak István, dr. Molnár Antal.

Van közöttük telefonkezelő, hivatalnok, jogász, tanár, gyárigazgató, volt mérnök és nyugállományú katonatiszt.

Szemerédi István (szakmai csoportvezető) a Központi Elnökség 30 éves fennállása óta részt vesz e testület munkájában, Erhartné dr. Molnár Katalin és én a legutóbbi választáskor kerültünk be. De van olyan is, aki megszakitva, választási ciklust kihagyva, tagja a Központi Elnökségnek. Hárman a központi hivatali apparátus vezető besztású dolgozói, négy megyei szervezeti titkáruk van (Budapestről, Debrecenből, Győrből és Pécsről); döntő többségben olyanok, akik a tagok mindennapos gondjaival rendszeresen találkoznak. Még egy érdekes, a szövetség országos jellegét reprezentáló adat: a 13 rendes tag közül heten vidékiek, hatan budapestiek. Üléseinken részt vesz a hivatalvezető-helyettes és a három póttag, akiknek hozzászólásaikkal módjukban áll befolyásolni az általános véleményt és ezzel a rendes tagok szavazását is.

2. A Központi Elnökség minden akár belülről — a szövetség szervei és tagjai részéről —, akár kívülről — minisztérium, társszervezetek stb. részéről — érkező beadványt, levelet, javaslatot megvitát és megbízott személy vagy bizottság révén válaszol rá. A szövetségben folyó mindenfajta munkát megvizsgál, ennek érdekében meghallgatja a megfelelő munkaterületeken dolgozó vezetőket és közreműködőket, szükség esetén kikéri szakemberek véleményét. A „megvizsgálás” egyáltalán

nem abban áll, hogy a főtktár vagy más központi hivatalnok jelentését meghallgatjuk és egyszerűen jóváhagyjuk. A közhiedelemmel ellentétben a Központi Elnökség nem fejbólogató társulat. Ez az elsődleges tapasztalatom. Fontosabb és terjedelmesebb napirendi pontok esetében előre megkapjuk írásban a megtárgyalandó anyagot. Az eltelt év folyamán nem is egy ügyben a Központi Elnökség ülésén történt meg az addig rejtett vagy nyilvánosságra nem hozott hibák gyökeres feltárása.

Az elnök minden határozati javaslatot a megvitatás után szavazásra bocsát, és amelyik többségi szavazatot kap, az határozattá lép elő. Az elnöknek és a főtktárnak megvan a természetes, általunk is elismert elsőbbsége, de nincs privilegizált helyzete, kizárólagos jogköre a határozatok meghozatalában. Született olyan határozat is, amire a főtktár előzetesen nem számított, de nem egyszer ő maga kérte bizonyos kérdésekben a testület állásfoglalását.

„Ügyekről”, „kérdésekről”, „problémákról” beszélnek általánosítva, hogy mik ezek kiolvashatók a VV-nek a Központi Elnökségi ülésekről szóló beszámolóiból. Egyébként munkánkban alapvető szempontnak tartjuk — ha tétélesen nem is fogalmaztuk meg — a konkrétságra törekvést, azt, hogy akár egyedi esetekben, akár általános kérdésekben mindig valamilyen kézzelfogható eredményre jussunk.

A határozatokba belefoglaljuk a felelősök nevét és az elég szoros határidőt, aminek leteltével kötelesek beszámolni a rájuk bízott feladat végrehajtásáról.

Eddigi tapasztalatom szerint ez a munkastílus hatékonynak mondható.

3. Az egyes szavazási eredmények határozatok, döntések létrejöttében különböző tényezők játszanak közre: objektívek és szubjektívek — pozitív és negatív értelemben egyaránt. Ahol tizenhárman szavaznak és még többen szólnak bele, ott elkerülhetetlen, hogy időnkint ne lépjen fel a konszenzus hiánya és is, talán a leghiszékenyebbek előtt is,

az volna gyanús, ha mindnyájan minden kérdésben egyetérténénk. A Központi Elnökség tagjai közül az egyik békés természetű, a másik hátrózott, energikus, rámenős, hogy ne mondjam agresszív. Van közöttünk visszahúzó és van néhány olyan, aki akkor van elemében, amikor beszélhet. Valamelyikünk szereti a felvetődő problémákat nagyobb összefüggésekbe belyezni, valamelyikünk pedig mindent a közvetlen gyakorlatiasság oldaláról közelít meg és ez a sokféle megközelítés nem hátrány, hanem a legjobb út egy termékeny és közös nevező kialakításához, amelynek eredményeként az egyes **vakügyi** feladat többé-kevésbé reális, megvalósítható feltételek szerint nyer formát a testület határozatában. Előfordul, hogy valaki a hozzáértés híján vagy figyelmetlenségéből vagy akadémikodásból „az égő cigarettát is fordítva teszi a szájába”, bár tudjuk, hogy visszajáról nézni valamit, szintén hasznos lehet, ha ez a megközelítés nem válik a vitát, a helyes álláspont kialakítását megbénító akcióvá. Sokszor erőteljesen összecsapnak a különböző nézetek, de nyugodtan mondhatom, üléseink általános légkörére a tolerancia, mindenki véleményének készséges meghallgatása a jellemző. A nézetek békés kiegyenlítésének apostola dr. Jáksó László — az elnök —, akinek döntő része van abban, hogy a határozatokban végül is nem egy kényszerű kompromisszum nyilvánul meg, hanem a „sok szem többet lát” kollektív bölcsessége.

4. A Központi Elnökség július kivételével minden hónap utolsó csütörtökén összeül, és az egy óras ebédidőt leszámítva 10,30-tól 18 óráig folytatja munkáját, tehát 4—5 órahosszat. Mindahány ülésen a fő gondunk az idő szűkössége, ami miatt az elnök az év folyamán két rendkívüli ülést volt kénytelen összehívni.

De hogy ne legyek túlságosan elvont, két közepes fajsúlyú témát hozok fel példának, amelyek azonban egyaránt tartalmazznak a Központi Elnökség munkáját valamilyen minősítő pozitív és negatív elemet.

Azmikor a Homérosz Kórus tevékenységének megtárgyalása során a testület tudomására jutott, hogy Peskó György a kórus szerepléseivel visszaél, azonnal **kinyilvánította** véleményét előtte, hogy nem maradhat a szövetség alkamázásában és bizalmában. Az persze megrendítő, hogy a vakokkal, a sorstársakkal szembeni durva, megalázó bánásmódja nem háborított fel bennünket ennyire.

A Vakvezető Kutyával Közlekedők Szakcsoportjának vezetésében súlyos személyi ellentétek merültek fel. Hubay Bertalan cikkeiből úgy gondolhatná a kívülálló, hogy kedélyes hangulatban folyik az élet a szakcsoportban. Az ellenfelek írásos bejelentéseiből viszont az tűnt ki, itt mindennaposak az intrikák, a sértések és a sértődések, ezért jónak tartottuk a kivizsgálás idejére felfüggeszteni a VKKSZ működését. Az elnökségi ülés után pár nappal a főtktár minden egyes elnökségi tagot külön megkért — személyesen vagy telefonon —, hogy járuljon hozzá a határozat módosításához, miszerint a szakcsoport munkájának kivizsgálása működés közben történjék, mert a kutyákra, és ennek megfelelően, a szakcsoportra folyamatosan szükség van. Ilyen is van! Dr. Molnár Antal vezetésével a kijelölt bizottság a nyár folyamán igen részletes, sok időráfordítással járó, lelkiismeretes vizsgálatot tartott és a szeptemberi ülésünkön megtette jelentését a feltárt okokról, valamint a hibák megszüntetését célzó javaslatokról. Ezt a jelentést a központi elnökség határozatként fogadta el.

Azt remélem, hogy a fenti ismeretetés alapján az olvasók most már némileg „belülről” is látják a központi elnökség munkáját. Kitűnt talán, hogy ennek a testületnek fontos szerepe van a szövetség életében, ezért fölhívom minden szövetségi tag figyelmét külön nyomatékkal arra: nem mindegy, kiket delegálnak a küldött közgyűlésbe, hiszen minden ötödik évben a küldött közgyűlés titkos szavazás útján maga választja meg a központi elnökséget. A legutóbbi választó közgyűlésen többen meggondolatla-

nul, többnyire partikuláris érdekektől vezérelve javasoltak személyeket a központi elnökségbe. Olyanokat is, akik magát a jelölést sem vállalták. Ha nem olyan jó érzékű és biztos fellépésű személy vezetne le a választást, mint Kis János, akkor bizonyára komoly zavarok támadhattak volna. Aki központi elnökségi munkára vágyik és vállalkozik, annak tudnia kell, hogy ez csak kötelességekkel jár. Tapasztalatból mondhatom, hogy a központi elnökségi tagság részemre a látó társadalomban semmilyen többletmegebecsülést nem hozott,

annál több gondot okoz a havi részvétel és a folyamatosan megkívánt odafigyelés, de a szövetség helyi szerveiben sem jelent akár egy arasznyival több mozgásteret. Mind a közömbösség, mind a felelőtlen aktivitás, a törtetés a „vak pályán” árt abban, hogy érdekvédelmi szervezetünknek hozzáértő és szolgálatkész testületei épüljenek ki. Azonban minden választott testület eredményes munkájának legfontosabb feltétele a tagok, a választók, az igényjogosultak bizalma, felelős és kritikus együttműködése.

na községben jártunk, a kaposmérői Latinka Sándor TSZ autóbusszával. Erre az utunkra több sors-társunk is eljött Nagyatádról és Marcaliból. A dombokkal, erdőkkel övezett Szennán megnéztük a néprajzi szabadtéri múzeumot, amely az országban egyedülállóan, helyi kezdeményezésből jött létre. Csepinszky Mária, a múzeum gondnoka fáradhatatlan, odaadó munkával és nagy szeretettel ápolja, vigyázza a még mindig gyarapodó gyűjteményt. A gondnoknő szeretettel és kedvességgel mutatta be az intézményt. A múzeumban ott áll a somogyi fafaragás remekéeként látható Csököly helyséből származó talpasház. Páratlan értékű az 1795-ben épült népies barokk stílusú, festett, fakazettás berendezésű templom. Csepinszky Mária elmondta, hogy múzeumuk 1983-ban a londoni „Europa Nostra” díjat kapta a népi emlékek gyűjtéséért és bemutatásáért. A szocialista országok közül elsőként ilyen magas elismerésben hazánkban e réprajzi múzeuma részesült.

Megyei szervezeteink életéből

TUDÓSÍTÁS SOMOGY MEGYÉBŐL

Megyei szervezetünk évenként több kirándulást szervez tagságunk részére. Így volt ez 1983-ban is, amikor a megye területén működő körzeti csoportok számos társasutazást szerveztek. Fontosnak tartjuk a kirándulásokat, mert ezeken a rendezvényeken a körzeti csoportok

tagjai közelebb kerülnek egymáshoz és az őket patronáló üzemek, intézmények aktivistáihoz, szocialista brigádok tagjaihoz. Az utazás résztvevői megismerkednek távoli tájak, települések nevezetességeivel, szépségeivel.

A kaposvári városi és járási körzeti csoport három kirándulást szervezett az esztendő folyamán. Az első alkalommal május 28-án Szen-

Ebéd után a Zselicség egyik erdejét, a tókai parkerdőt kerestük fel. Július 2-án, a kaposvári Volán autóbusszával Zalakarosra, augusztus 27-én, a kaposvári Mezőgazdasági főiskola autóbusszával Harkányba utaztunk. Ez utóbbi két kirándulásra az említett intézmények kedvezményesen bocsátották rendelkezésünkre a járműveiket.

A nagyatádi körzeti csoport augusztus 9-én Harkány fürdőre szervezett kirándulást. A résztvevők útközben Pécs nevezetességeit is megtekintették. Ezután Harkányba utaztak, ahol fürdészel, pihenéssel töltötték el a délutánt.

A marcali körzeti csoport tagjai augusztus 23-án Zalakarosra utaztak. Ehhez a kiránduláshoz a marcali Vörös Hajnal TSZ ingyen adta az autóbusszt.

A siófoki körzeti csoport október 19-én Hévízre szervezett kirándulást. Az utazáson a sorstársak és kísérőik mellett a tanácstól és a társadalmi szervektől számos vendég is részt vett. A siófoki Volán kedvezményesen, az ottani ÁFÉSZ

pedig díjmentesen bocsátotta a a résztvevők rendelkezésére a kocsikat. A kirándulók a délelőtti órákban érkeztek Hévízre. Ott a postás gyógyfürdőbe mentek, ahol szívélyesen fogadták őket. Fürdés, utána ebéd következett, majd az üdülő társalgójában terített asztal mellett baráti beszélgetés bontakozott ki. Végezetül Horváth Gyula, a siófoki körzeti csoport elnöke megköszönte az üdülő vezetőségének és dolgozóinak a szívélyes vendéglátást.

Megyei szervezetünk vezetősége ezúton is köszönetet mond a kirándulásokat segítő intézményeknek, vállalatoknak.

Csik Lajos

PILLANATKÉP BARANYÁBÓL

A már meglevő finnországi kapcsolatunk mellett, többéves előkészítés után, most egy újabb testvérvárossal kezdtük meg a baráti szálak szövését.

1983. október 28-án tiztagú jugoszláv küldöttséget fogadtunk Eszékről. Az érkezők között volt az eszéki vakok szervezetének elnöke, a vezetőség több tagja és a rehabilitációs központ igazgatója, valamint az „Elan” nevű sakk klub négy versenyzője. A vendégeinktől megtudtuk, hogy hazájukban 1946-ban alakult meg a vakok első szervezete. Eszéken pedig 1948-ban jött létre a sorstársak egyesülete. Barátaink beszéltek életükről, sikereikről, de szóltak a sok küzdelemmel járó munkáról is. Elmondták, hogy a miénkhöz sokban hasonló szervezetüknek 480 tagja van, köztük 250 a nyugdíjas és 150 az aktív dolgozók száma. Legnépesebb a telefonközpont-kezelők tábora. A tucatnyi nemzetiséget tömörítő szervezetnek pompás kultur csoportja van, amely többször járt már baranyai falvakban. Sakkozóik mind egyéniben, mind csapatban pontvesztés nélkül győztek. Mi azzal vigasztaltuk magunkat, hogy köztük volt egy nemzetközi mester is, na meg persze a részvétel a fontos. ...

Este a szokásos „fehér asztal”. Kiváló hangulat. Másnap kis bevásárlás. Majd a második sakkforduló. Azután séta a városban, ismerkedés Pécs nevezetességeivel. Következett a búcsúvacsora, ahol mindkét részről nagyon jó benyomásokról számolhatunk be. A már meglevő kapcsolat ápolására, továbbfejlesztésére tettünk egymásnak ígéretet.

1984 májusában készülünk vizsgonozni az eszéki látogatást. Szervezetünk helyiségének falán Lahti város címere mellett mostmár Eszék címere is ott függ.

Görgényi Miklós

NOVEMBER 7-I ÜNNEPSÉG SZEGEDEN

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 66. évfordulója alkalmából a vakok és gyengénlátók Csongrád megyei szervezete 1983. november 6-án ünnepséget rendezett a szervezet klubhelyiségében. Az igen nagy számban megjelent sorstársak között többen is részt vettek a hódmezővásárhelyi, a makói és a szentesi körzeti csoport tagjai közül. Az ünnepséget megyei szervezetünk titkára, Suti Lajos szította meg. Ezután dr. Jáksó László, a megyei szervezetünk és a VGYOSZ elnöke mondott ünepi beszédet. Beszédét három esemény évfordulójához kapcsolta. Először az 1917-es oroszországi forradalomról szolt, hangsúlyozta annak történelmi jelentőségét. Méltatta Leninnek a forradalomban betöltött szerepét. A második évforduló kapcsán az 1918. október 31-én kezdődött Őszirozsás Forradalomra emlékezett. A harmadik dátum csak egy kisebb közösséget érint, de mégis jelentős esemény számunkra. 1953. november 2-án 27 sorstárs kezdhetett el a munkát az akkor alakult Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalatnál. Az azóta eltelt harminc év alatt az üzem létszáma többszázra növekedett. A vállalat fejlesztése jelenleg is fontos feladat. Dr. Jáksó László végezetül a béke érdekében szállt síkra. Az ünnepi beszéd után a megyei

szervezet kultúr csoportja adott műsort, amelyben szavaltatok és zene-számok hangzottak el.

Barna Mihály

ELEKTRONIKUS SEGÉDESZKÖZÖK VAKOKNAK

— Próbával egybekötött
bemutató Debrecenben —

Október 15-én a közvélemény országsszerte megkülönböztetett figyelemmel fordult a fehér bottal közlekedők felé.

A vakok és gyengénlátók életviteléről, munkakörülményeiről cikkeztek a napilapok, tv- és rádiótudósítások számoltak be egy-egy megemlékezésről.

Az erősen gyengén látó vagy vak emberek sajátos életvitelének megkönnyítését, közlekedésük segítségét szolgáló korszerű technikai eszközök gyártására évek óta folynak kísérletek világszerte. Az osztrák dr. Ernst Rath cég képviselője e tárgyban elektronikus eszközök bemutatásával egybekötött előadást tartott Debrecenben.

Október 21-én a Gyengénlátók Általános Iskolájában és Nevelőotthonában szemészek, gyógypedagógusok, rehabilitációval foglalkozó szakemberek és társadalmi szervek képviselői ismerhették meg az információszerzésben és -rögzítésben a közlekedésben, a tájékozódásban — munkahelyen és otthon — eredményesen alkalmazható korszerű segédeszközöket.

Másnap a Kölcsey Ferenc Művelődési Központban került sor az eszközök nyilvánosság előtti bemutatására, illetve gyakorlati kipróbálására.

A cég által bemutatott olvasó televíziókat a különböző fokozatú gyengénlátók használhatják eredményesen. A képernyő méretétől függően, akár negyvenszeres nagyításban olvasható bármilyen síkírású szöveg.

Az első hordozható, olvasást segítő készülék a VIEWSCAN, mely

egy normál méretű aktatáskában elfér. Könnyen szállítható és hálózati áram nélkül is működtethető.

A VIEWSCAN mindent tud: felnagyít kézírást, gépirást, számokat, képeket és mindenféle szöveget.

Alkalmazhatósága határtalan: tanulásban, munkavégzés közben és szabad időben egyaránt lehetővé teszi az olvasást.

Nagy érdeklődést váltott ki az OPTACON bemutatása. Lényege: tapinthatóvá teszi a síkírást. Gyakorlati haszna felbecsülhetetlen, hiszen alig egyhónapos tanulás után a vak ember segítség nélkül olvashatja akár a napilapok legfrissebb híreit is.

Szenzációs újdonságnak számít a Versabrilie. Olyan elektronikus készülék, amely képes a Braille-írásnak, a beszédnek a tárolására egy magnókazettán; s a tárolt információkat gyorsan lehívja. Írógéphez, komputerhez csatlakoztatható. Alkalmas a keresett információ síkírású kinyomtatására is. Használhatósága korlátlan.

Nem hiányoztak a bemutatóról a különböző kalkulátorok sem. Az érdeklődők kézbe vehették a zseb-számológép beszédkieljesítés változatát csakúgy, mint a pontírással válaszoló típust, melyet a siket vakok is jól használhatnak.

Említést érdemelnek a közlekedésben, a tájékozódásban segítséget nyújtó eszközök is. Közös jellemzőjük az, hogy a fehér botot nem pótolhatják ugyan, de kiegészítő információkat szolgáltatnak a környezet akadályainak felismeréséhez. Gyakorlatilag kizárják a frontális ütközés lehetőségét.

Megbízható kísérő az úgynevezett ultrahang-szemüveg és a SICOPILOT. Ezek a készülékek a füllel nem érzékelhető, rövid ultrahang jelzéseket bocsátanak ki, majd ezek környezeti visszhangját hallható, vagy tapintható jelzésekké alakítják át.

A stereofon jelzésű szemüveg használata elsősorban hosszú úton célszerű — fehér bot mellett.

A SICOPILOT nevű, zseblámpa méretű kézi készülék a kereső mezőben érzékelhető akadályt me-

chanikai módon — forgással, vibrációval közvetíti. Használata lakásban, munkahelyen és ismert környezetben ajánlott. Siket vakok által is eredményesen alkalmazható.

A bemutatott és kipróbált eszközök arról győzték meg az érdeklődőket, hogy léteznek korszerű technikai eszközök, melyek a látásérülteket teljesebb emberi életre, társadalmi integrációra teszik alkalmasabbá.

Minden alkalmat meg kell ragadnunk ahhoz, hogy a rászorulókat ellássuk ezekkel a fontos segéd-eszközökkel.

A magasnak tűnő beszerzési árak hosszabb távon megtérülnek, hiszen a segítséggel teljesebb mértékben vállalhatnak részt a társadalmi anyagi javak előállításából és egyéb munkából.

Éderné Iván Mária
tanár

NŐK RÉSZÉRE

Kedves Asszonyok, Lányok!

Gondolom, legtöbb háztartásban megtalálható az automata mosógépek valamelyik változata; Midi—matt, Mini—matt, Energo—matt stb. A félautomata típusú NDK gyártmányú mosógép programbeállítója a látássérültek számára is könnyen kezelhető, a kapcsolószerkezet minden programnál kattanással jelzi a beállítás helyességét, tehát itt nincs gond.

A különböző típusú automata gépeknél azonban már gond van, mert a forgótárcsa nem jelzi, melyik programra állítottuk be a gépet.

A minap dr. Daucsó Jánosnál jártunk, aki főnökömnek, Daru Geróné hivatalvezető-helyettesnek előzőleg telefonált, s meginvitált bennünket mosógépnézőbe. Szomszédja,

Kovács Róbert nagyon ügyesen megoldotta Daucsóné gondját: a mosóautomata (Energo—matt típusú) programbeállító forgógombját műanyag forgórészszel övezte, amire az egyes programokat kis nyíl formájában, speciális ragasztó segítségével rögzítette. Az egyes nyilakra előzőleg ráírta a programszámok megfelelő Braille-pontot.

Kovács Róbert szívesen vállalja bármilyen típusú mosógép programjelzését. Érdeklődni lehet dr. Daucsó Jánosnál, napközben (7-től 16 óráig) a 144-661-es telefonszámon, 17 óra után az 570-311-es telefonon.

Remélem, az ötlet sokak problémájában segít majd.

Várad Péterné

KÜZLEMÉNY

Örömmel tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy Fodor András és Tandori Dezső lektorálásával Ihász—Kovács Éva költő tagtársnő „Viszem tovább” címmel magánkiadásban verseskötetet jelentetett meg. A 20,— Ft-ért megvásárolható kötetet minden érdeklődő olvasónk szíves figyelmébe ajánljuk.

A könyv megrendelhető az alábbi címen:

Ihász—Kovács Éva, 1029 Bp., Turul u. 8. II/A.

A kiadó

HIRDETÉS

Romániai sorstársunk képeslapokat gyűjt. Szeretné gyűjteményét magyarországi levelezőlapokkal gazdagítani. Címe: Risco Vasile, 4800 Baia Mare, Str. Luminisului, Bloc 3. Ap. 33. Maramures R. S. Románia

HIRDETMÉNY

Jelentkezzen a Budapest—Salzburg—Velence—Postojna körutazásra. Utazási időpont: szeptember 12—17. Utazás autóbusszal. Részvételi díj: 6000 Ft, költőpénz: 3000 Ft. Telefon: 210-440/28.

KISS JÁNOS

A hormonokról

III. RÉSZ

Ígéretemhez híven, most a teljeség igénye nélkül, röviden ismertetem az egyes hormontermelő szerveknek és az általuk termelt hormonoknak a szabályozásban betöltött szerepét.

I. Hypothalamus

Ez a piciny szerv agyunk igen fontos része, sejtjei részben olyan hormonokat termelnek, amelyek az agyalapi mirigyre hatva, abban bizonyos hormonok termelődését szabályozzák, megindítják azokat vagy leállítják amellet, bár erről kevés ismeretünk van, de úgy néz ki, hogy az agyban levő számtalan idegsejt közötti kapcsolatban bizonyos vegyületeikkel igen fontos szerepet tölt be. Valamikor azt hittük, ez a hormonális szabályozás központja; ma már tudjuk, hogy a többi hormontermelő mirigyhez hasonlóan csak egy láncszem. Talán annyiban játszhat kiemelkedő szerepet, hogy egyes vegyületeinek a segítségével valószínű közvetlen kapcsolatban lehet az agykéreggel. Ez a tény, úgy néz ki, bizonyítja azt, hogy a pszichés zavarok, a lelki egyensúly felborulása beleszólhatnak a hormonális egyensúly kérdéseibe is.

II. Agyalapi mirigy

Szintén több hormont termel, hormonjainak egy része egyéb hormontermelő szervekre hat, azokban képes megindítani és leállítani a hormontermelést (pajzsmirigy stimuláló hormon, mellékvese kéreg stimuláló hormon, nemi mirigyeket stimuláló hormon stb.). Ebben a mirigyben termelődik a növekedési hormon is, amely a szervezet minden sejtjére hat és valószínű, hogy a sejtek genetikai programjába is képes beleszólni, ezzel biztosítva a

fejlődési időszakban testünk növekedését. Az agyalapi mirigy hátsó lebenyében termelődik az ún. anti-diuretikus hormon (ADH), amelyik a mellékvese kéregben termelődő hormonnal együtt a só- és vízháztartásban játszik alapvető szerepet; ebből következően — mai ismereteink szerint — döntő jelentősége lehet a magas vérnyomás kialakulásában. A hátsó lebeny ezen kívül termeli még a oxitocint, amelynek nőknél a méh összehúzódásában van szerepe, férfiaknál hatása nem tisztázott, talán az ondóhólyag és a prosztata működésében játszhat szerepet, bár vannak olyan vélemények is, hogy az egyes idegsejtek között fontos kapcsolatteremtő anyag lehet. Valamikor csak az oxitocinnak tulajdonították a szülés megindulását, ma már tudjuk, hogy ezenkívül még sokféle anyag belezik abba a folyamatba, amely a szülés megindulásának kezdetén előidézi a méh nyakcsatornájának tágulását.

III. Tobozmirigy

Igen keveset tudunk erről a két nagy agyfélteke között elhelyezkedő piciny fenyőtoboz alakú szervről. Hormonjai biztosan alapvető szerepet töltenek be a lelki működések szabályozásában, emellett szabályozza a nemi vágy kialakulását is, és legújabb ismereteink szerint valamilyen formában beleszólhat a sejtek normális szaporodási folyamatába, egyesek ezt úgy fogalmazzák meg, hogy szerepe lehet a rosszindulatú sejtek kialakulásának megakadályozásában is.

IV. Pajzsmirigy

Hormonja a thyroxin, a sejtek anyagcseréje közvetlenül hat, hatására növekszik a sejtek anyagfelvétele és a lebontó folyamatok se-

bessége is. Termelődéséhez jódra van szükség, éppen ezért jódiányban súlyos anyagcsere-zavar és golyvaképződés jöhet létre az emberi szervezetben. A pajzsmirigy egyes daganatos betegségei során néha a thyroxin túltermelésével, máskor alacsony termelődésével találkozunk, ám az egyes daganatok során a thyroxintermelés lehet normális is.

V. Mellékpajzsmirigy

Ennek a piciny mirigynek a kalcium és a foszfor anyagcsere szabályozásában van szerepe, hormonja igyekszik a vérben e két ion állandóságát biztosítani. Természetesen működéséhez alapvető segítséget nyújt a vese, amely szintén szabályozza a kalcium, illetve a foszforürítést. A D-vitamin hatására a kalcium képes beépülni a csontokba, ezzel biztosítja a csontok megfelelő keménységét.

VI. Csecsemőmirigy

A szegycsont mögött helyezkedik el. Gyermekkorban biztosan tudjuk, hogy a szervezet védekező reakcióiban van alapvető szerepe, ám egyes hormonjai — úgy néz ki — beleszólhatnak bizonyos specifikus anyagcsere-folyamatokba is.

VII. Mellékvese

A vesék csúcán elhelyezkedő piciny szerv kéreg- és velőállományból áll. A kéregállományban háromféle hormon termelődik. Az ún. mineralcorticoidok az agyalapi mirigy hátsó lebeny hormonjával együtt, valamint a vesében termelődő szövethormonnal, a reninnel a só- és vízháztartásban a nátrium és kálium egyensúlyában játszik döntő szerepet. A glükocorticoidok a vércukor-egyensúlyra hatnak, hatásukra emelkedik a vércukorszint. Az ún. szexuálsteroidok mindkét nemben a nemi alkat kialakításában az ivarmirigyek hormonjaival, valamint az agyalapi mirigy ivarmirigyeket stimuláló hormonjával

vesznek részt. Az egyes gyógyító kezelésekben ezeket a hormonokat nem egyszer alkalmazzák (prednison, hidrocortison tableta stb.), de csak szigorúan orvosi felügyelet alatt szabad használni őket, hiszen hatásukból következik, hogy a szervezetben súlyos mélyreható változásokat tudnak előidézni. A mellékvese velő hormonja, az adrenalin, az idegrendszer anyagcseréjében létfontosságú szerepet tölt be, emellett létfontosságú szerepet játszik az érrendszer alkalmazkodásában is.

VIII. Hasnyálmirigy

Legfontosabb hormonja az insulin, melynek hatására a szervezetünkbe jutott szénhidrát képes beépülni a sejtekbe. Ha az insulintermelés csökken, a vércukorszint emelkedik és létrejöhet az ún. cukorbetegség. A hasnyálmirigy azonban külső elválasztási működést is végez, vannak olyan váladékai, amelyek a patkóbélbe jutva, a fehérje-, illetve a zsírbontásban vesznek részt. A korszerű endocrinológia ezeket az anyagokat is hormonoknak nevezi, csak az a különbség, hogy itt a hormonok egy-egy jól körülhatárolt specifikus hatást érnek el.

IX. Ivarmirigyek

a) Herék

Az agyalapi mirigy szabályozó hatása alatt a hímnemi hormont termelik, mely biztosítja a férfias alak kialakítását és a spermiumok képződését.

b) Petefészkek

Kétféle hormont termelnek. A tüszőhormon vagy oestrogen (ejtsd: ösztrogen) a női alkat kialakításában játszik szerepet, amellett biztosítja az agyalapi mirigy szabályozásával együtt a petesejtek érését, valamint a méh nyálkahártya átalakulását.

c) Sárgatest hormon vagy más néven progesteron

A méh nyálkahártya petét befogadó képességének a kialakításában

játszik szerepet, a terheség során pedig védi a megtapadt petét a leválástól, azaz alapvető szerepet játszik a spontán vetélés megakadályozásában. Szabályozási mechanizmusuk igen bonyolult, éppen ezért a fogamzásgátló tablettákat, amelyekben többnyire mindkét hormon megtalálható, csak szigorú orvosi felügyelet mellett lenne szabad alkalmazni és ilyenkor is betartva a szedésükre vonatkozó legfontosabb szabályokat. Tudni kell, hogy nem megfelelő alkalmazás esetén szedésük súlyos következménnyel járhat, nemcsak a petefészkek működésében okozhatnak nagyon nehezen rendezhető zavarokat, hanem az agyalapi mirigy működésében is.

d) Szöveti hormonok

Szöveti hormonoknak nevezzük azokat a szervezetben szétszórtan termelődő biokémiai vegyületeket, amelyek ugyanúgy szerepet játszanak a szabályozásban, mint a fentebb említett anyagok. Sokfélének is

merünk közülük, én most itt csak a prostaglandinról szólnék. Ez a vegyület a szervezet szinte minden sejtjében megtalálható, bizonyára döntő szerepet tölt be a sejten belüli anyagcsere-folyamatokban, emellett tudjuk, hogy a hőszabályozásban, a légzésben, a gyomor-nyálkahártya normális működésében, de a szülés megindulásában és az anyatej képződésében is alapvető szerepet játszik.

Érdemes megemlíteni, hogy mesterségesen először Magyarországon állították elő.

Tisztelt Olvasó!

Cikksorozatomban szerettem volna képet rajzolni a hormonológia jelenlegi állásáról és egy rövid áttekintést adni a szervezetben termelődő hormonokról. Bízom benne, hogy ezt az igen bonyolult kérdéskört sikerült közérthetővé tennem az Önök számára és talán cikkem segítségével lehetőségük nyílt betekinteni ebbe az igen bonyolult, de nagyon szép tudományba.

BERTILL NILSSON:

(Vizuálisan fogyatékosok svéd szövetsége)

Ford.: Dr. Schiff Ervin

Műszaki segédeszközök

Mi a műszaki segédeszköz?

Ezt a kifejezést igen sokan használják, de definícióját nem hallhatjuk túl gyakran. Sőt, valami mágiikus van körülötte. Sok ember úgy tekint a technikai segédeszközökre, mint mindenféle probléma megoldására. Éspedig, minél bonyolultabb a segédeszköz, természetesen annál jobb is. Mindazonáltal nem szabad arról megfeledkezni, hogy a technikai segédeszköz sohasem pótolhatja a rehabilitációt.

A technikai segédeszközök legalább is két csoportba sorolhatók. Az egyikbe azok tartoznak, amelyek ál-

talánosan, bárki által használhatók, míg a másik csoportba azok, amelyeket különlegesen a vakok részére alakítottak ki és természetesen így csak a vak emberek használják. Az első csoportba tartozik például a tübefűző, aminek segítségével a szálát a tű fokán keresztül lehet húzni. A második csoportba tartozó tárgyak között például olyan dolgok vannak, mint írotábla, fehér bot, stb.

Az sem kérdéses, hogy a technikai segédeszköz nagyon hasznos lehet a vak ember számára, csökkentve a fogyatékoság gátló hatását. Erre a fentebb említett eszközök jó pél-

dát szolgáltatnak. Ezek azonban nemcsak a hasznos, hanem az olcsó technikai segédeszközöknek is példái. Emlékezzünk mindig arra, hogy ami költséges, az nem biztos, hogy egyszersmind szép is. Sok ember számára sokkal inkább fontos az, hogy varrni, írni, sétálni tudjon, mint az, hogy képes legyen megmondani, vajon a fadarab vízszintesen helyezkedik-e el, vagy sem.

Mindazonáltal ezen kijelentés után még azt is hozzá akarom tenni, hogy az olyan bonyolult eszközök, mint az Optacon és a Sonicguide nagyon fontosak azok számára, akik alkalmazni tudják és akik képesek megtalálni a megfelelő pénzügyi alapot megvásárlásukhoz. S mivel ez ma még sokkal nehezebb a fejlődő országokban, mint az iparosodottakban, ezért ez az előadás az elsőként említett és az utóbbiaknál sokkal egyszerűbb segédeszközökkel fog foglalkozni.

A bármilyen egyszerű segédeszköz is egyre költségesebb lesz. Ennek, természetesen, az egyik oka az, hogy ezeket csak igen kis sorozatban gyártják. Ha viszont külföldről importálják, olyan pótlólagos költségek lépnek fel, mint a szállítási és vámköltségek, illetve adóterhek. A vámilletékek vonatkozásában már kísérleteket tettek ezek kiküszöbölésére, olyan nemzetközi megegyezések kialakításával, mint például a firenzei, amelyeket azonban egyes országokban nem ratifikáltak és ezért ezek csak meglehetősen korlátozott értékűek. Gyakran a külföldi termékek behozatalához olyan nagyfokú bürokrácia is kapcsolódik, amely az ilyen behozatalt bonyolulttá és időrablóná teszi.

Így gyakran az egyetlen lehetséges megoldás csak a segédeszközök országon belüli előállítás.

Tudjuk például, hogy az olyan közönséges segédeszközt, mint az írótablát és a botot, nagyon sok helyen gyártják. Ennek megfelelően legalább száz különféle modelljüket ismerjük. Mivel a tömegtermelés az árakat általában lecsorítja, ez pazarlásnak tűnhet, de másrészt, ha számításba vesszük a vám-szabályzatokat, az adókat, nem is

beszélve a valutánis problémákról, még mindig ez lehet a legolcsóbb módja a vakok ilyen segédeszközzel történő ellátásának. A párhuzamosságok, illetve ezek hatásának kiküszöbölésére, célszerű lenne ezen a területen legalábbis, regionális kooperációk kialakítását ösztönözni.

Az árak alacsony szinten történő tartására mindig kedvező, ha olyan anyagokat használnak, ami az adott helyen, országban található. Így például nem elkerülhetetlenül szükséges a botot alumíniumból, vagy üvegszálból előállítani, ha van az országban olyan anyag, ami éppen olyan jól megteszi. Az alapvető mindig az adott funkció kielégítése.

Mindazonáltal a legtöbb fejlődő országban a problémát a pénzügyi alapok hiánya okozza, és az ipari országokban működő szervezetek — ilyent képviselve jómagam is — gyakran kerülnek szembe a fejlődő országokból, egyénektől vagy szervezetektől küldött kérelmekkel, amelyekben technikai segédeszközökért folyamodnak. Egy-egy, például nagyon messzi országban lakó egyén kérése tekintetében azonban nagyon nehéz a folyamodó tényleges szükségletét igazolni. Igen megkönnyítené az ilyen jellegű kérésekkel a dolgot, ha ezeket a vakok ügyeivel foglalkozó, elismert szervezetek egy csatornába tudnák terelni. Ezen kívül mind egyénektől, mind szervezetektől gyakran kapunk olyan sokszorosított kérelmeket is, amelyeket valószínűleg több országba is elküldenek. Ezért a skandináv országok mostanában már együttműködnek ezen a területen, nehogy megtörténjen az, hogy egy ország, amely esetleg húsz botot kér, egyidejűleg nyolcvanot kapjon.

Összefoglalásképpen ismételtelen el szeretném mondani, hogy nem szabad túlbecsülnünk a bonyolult technikai segédeszközök jelentőségét, és hogy feltétlenül szükség van a segítséget nyújtó országok közötti koordinációra mind a termelés, mind a pénzügyi támogatás területén.

Megjelent a Marburger Beiträge című lap 1982. II. számában.

DÉNES JÓZSEF

Beszámoló

**a II. INTERKUPA sakk-csapatversenyéről
(NDK, Kűhlungsborn, 1983. október 10—16.)**

A Német Demokratikus Köztársaság Rokkantak Sportszövetsége vállalta magára, hogy második alkalommal megrendezze a szocialista országok látássérült sakkozójának részvételével a II. INTERKUPA Sakkcsapatversenyt. Első alkalommal Csehszlovákia rendezte meg Podlesiben, itt a magyar csapat végzett az első helyen.

A négytáblás, körmérkőzéses versenyen ABC sorrendben az alábbi országok csapatai vettek részt: Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, NDK, Románia.

A fordulók eredményei:

I. forduló:

Magyarország—Bulgária	3,5:0,5
Románia—Csehszlovákia	2,0:2,0
Lengyelország—NDK	2,0:2,0

II. forduló:

Magyarország—Románia	2,0:2,0
NDK—Bulgária	3,0:1,0
Lengyelország—Csehszlovákia	2,5:1,5

III. forduló:

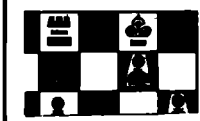
Magyarország—Lengyelország	2,0:2,0
NDK—Csehszlovákia	3,0:1,0
Románia—Bulgária	3,5:0,5

IV. forduló:

NDK—Magyarország	2,5:1,5
Bulgária—Csehszlovákia	3,0:1,0
Lengyelország—Románia	2,5:1,5

V. forduló:

Magyarország—Csehszlovákia	2,5:1,5
NDK—Románia	2,0:2,0
Bulgária—Lengyelország	2,5:1,5

A végeredmény:

I. NDK	12,5 pont
II. Magyarország	11,5 pont
III. Románia	11,0 pont
IV. Lengyelország	10,5 pont
V. Bulgária	7,5 pont
VI. Csehszlovákia	7,0 pont

Tekintetbe véve, hogy a résztvevő országok az olimpiai csapatokat szerepeltették, az elért második helyezésünket sikeres szereplésnek tekinthetjük. Az itt elért eredmény reményt keltő lehet az olimpiai részvétel szempontjából.

Mind az öt fordulót a megalkuvás nélküli, kemény küzdelem jellemezte, A résztvevő csapatok olimpiai főpróbának is tekintették az INTERKUPÁT.

A fordulókra 14—19 óra között került sor; a függő játszmákat 21—23 óra között folytatták, a további függőt másnap délelőtt 9—11 óra között. (Ezekre bőven volt példa.)

Csapatunk az alábbi összetétellel állt fel: Rév Miklós, Erős Pál, Auffmanberg Emil, Nemes György, Battyáni Béla tartalék. Egyéni teljesítmények: Rév 5-ből 2 pont, Erős 4-ből 2,5, Auffmanberg 4-ből 2,5 Nemes 3-ből 2,5, Battyáni 4-ből 2 pont. Az egyéni teljesítmények eléggé kiegyensúlyozottak.

A szaktanácsadói feladatot megelégedésre dr. Földi József mester látta el. (Csapatunk edzője, Molnár István mester, felesége súlyos betegsége miatt nem tarthatott velünk.) A csapatvezető Dénes József volt.

A sportszövetség rendkívül nagy körültekintéssel, figyelmességgel és

precizitással rendezte meg a versenyt. Óvás, vitás eset nem fordult elő.

A csapatok elszállásolása, étkeztetése és a verseny lebonyolítása a minden igényt kielégítő dr. Robert Koch szállodában történt.

A jelenlévő látó sakk mesterek a verseny színvonalát magasra értékelték. A csapatvezetők és az edzők egybehangzó véleménye szerint, érdemes folytatni az INTERKUPA sorozatot az európai szocialista országok részvételével. Ennek kapcsán felmerül az óhaj, hogy a soron következő harmadikat vagy negyediket hazánk rendezze meg.

Delegációnk tagjainak magatartásáról: az oda- és visszautazás során, valamint a kint tartózkodás alatt, példásan baráti, sportszerű volt a szellem.

Tartalom:

A Vakok Világa c. folyóirat állandó rovatvezetőinek neve, a rovatok címe:

Dénes József: Sport rovat

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat

Barna Zoltán: Zenei rovat

Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat

Kuminka Györgyné: Úttörő rovat

Vándor Tamás: Kulturális rovat

Váradi Péterné: Női rovat

Dr. Vas Tibor: Politikai rovat

Kiss János: Egészségügyi rovat

		Oldal
	TUDÓSÍTÁS MEGYEI SZERVEZETEINK TAGGYŰLÉSEIRŐL	1
	BRAILLE EMLÉKÉRMESEK	9
<i>Szemerédi István:</i>	ELNÖKSÉGI ÜLÉS	10
<i>Dr. Hohl József:</i>	NÉZZÜK MEG! — A KÖZPONTI ELNÖKSÉG —	11
	MEGYEI SZERVEZETEINK ÉLETÉBŐL: TUDÓSÍTÁS SOMOGY MEGYÉBŐL	13
	PILLANATKÉP BARANYÁBÓL	14
	NOVEMBER 7-I ÜNNEPSÉG SZEGEDEN	14
	... PRÓBÁVAL EGYBEKÖTÖTT BEMUTATÓ DEBRECENBEN	14
<i>Váradi Péterné:</i>	KEDVES ASSZONYOK, LÁNYOK!	15
	KÖZLEMÉNY, HIRDETÉS HIRDETMÉNY	15
<i>Kiss János:</i>	A HORMONOKRÓL	16
<i>Bertill Nilsson:</i>	VIZUÁLISAN FOGYATÉKOSOK SVÉD SZÖVETSÉGE	17
<i>Dénes József:</i>	BESZÁMOLÓ	18

**A VAKOK ÉS GYENGÉNLTÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
FOLYÓIRATA**

FŐSZERKESZTŐ: DR. JÁKSÓ LÁSZLÓ ELNÖK

FELELŐS KIADÓ: DR. BÓDI ISTVÁN FŐTITKÁR

SZERKESZTŐ: BARNÁ ZOLTÁN

MŰSZAKI SZERKESZTŐ: ORBÁN JÓZSEF

FOTÓ: LÉVAI ATTILA

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST XIV., MÁJUS 1. ÚT 47. TEL.: 210-440

